



МАГАДЛАН ИТГЭМЖЛЭГДСЭН ГОВЬСҮМБЭР АЙМАГ ДАХЬ ПОЛИТЕХНИК КОЛЛЕЖИЙН СТРАТЕГИ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ

/2025-2028 он/

АЖЛЫН ХЭСЭГ

Ажлын хэсгийн ахлагч:	Ц.Мягмарсүрэн. Сургалтын албаны менежер
Ажлын хэсгийн нарийн бичиг:	Ж.Норжмаа. Арга зүйч багш
Удирдлага, зохион байгуулалтын баг:	П.Мөнхцоож. Захиргаа аж ахуйн менежер Д.Өнөржаргал. Дотоод чанарын баталгаажилт, статистик хариуцсан ахлах ажилтан Б.Алтанцэцэг. Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал эрүүл ахуй хариуцсан ахлах ажилтан
Сургах ба сурах үйл ажиллагааны баг:	Д.Мөнхбаяр. Арга зүйч багш Э.Ану-Үжин. Нийгмийн түншлэл, үйлдвэрлэлийн сургалт хариуцсан арга зүйч Ш.Ариунзул. Цахим сургалтын агуулга хөгжүүлэлт, сургалтын нөөц хариуцсан ажилтан
Хүний нөөцийн хөгжлийн баг:	М.Чулуунцэцэг. Санхүү, няравын багш Д.Мөнхцэцэг. Математикийн багш Б.Анхцэцэг. Захирлын туслах бичиг хэргийн ажилтан
Нийгмийн түншлэлийн баг:	Т.Халиунаа. Нийгмийн түншлэл, үйлдвэрлэлийн сургалт хариуцсан арга зүйч А.Шинэбаяр. Монгол хэл, уран зохиолын багш Б.Хишигжаргал. Физикийн багш
Санхүү, эдийн засгийн баг:	Л.Сарангуа. Ерөнхий нягтлан бодогч Б.Золзаяа. Номын санч Д.Мөнхцэцэг. Нярав
Материаллаг бааз, техник технологийн баг:	М.Баярмаа. Уул уурхайн технологийн багш Т.Эрхэмбаяр. Аргазүйч багш Г.Батзул. Цахилгааны мэргэжлийн багш
Суралцагчдад чиглэсэн үйлчилгээний баг:	Д.Гэрэлцэцэг. Нийгмийн ажилтан М.Дэлгэрням. Химийн багш Б.Алтанцэцэг. Сургуулийн эмч
Стратегийн бодлогын зөвлөх	Г.Энхбат. МУ-н зөвлөх багш, ХАБ-ын зөвлөх, Стратеги дизайн хөгжүүлэгч
Стратегийн бодлогын зөвлөх	Г.Нямхатан. Тэргүүлэх багш, стратеги болон менежментийн зөвлөх, докторантур

АГУУЛГА

НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ	4
Нэг. Хамт олны чадамжийн өөрийн үнэлгээний судалгааны тойм	6
Хоёр. Стратегийн бэлэн байдлын судалгааны тойм	7
Гурав. Мандатын шинжилгээ	9
Дөрөв. Хүчин зүйлсийн зураглалын шинжилгээ	22
Стратегийн гол зорилтыг тодорхойлох мексоны 5х5 шинжилгээ	22
Мексоны асуулт 1. Хамгийн их нөлөөлөх гадаад орчны 5 боломж	22
Мексоны асуулт 2. Гадаад орчноос нөлөөлөх хамгийн аюултай 5 эрсдэл	23
Мексоны асуулт 3. Дотоод орчны хамгийн давуу 5 хүчин зүйлс	23
Мексоны асуулт 4. Дотоод орчны хамгийн сул 5 хүчин зүйлс	23
Дөрөв. Хамгийн чухал гэж сонгосон SWOT шинжилгээний 5 хүчин зүйлс:	23
Тав. Алсын хараа, эрхэм зорилго	24
Зургаа. Стратегийн зорилго, зорилтууд	25
Долоо. Стратегийн зорилгыг хэмжих шалгуур үзүүлэлт, суурь болон зорилтот түвшин, стратеги	26
Найм. Стратегийн уялдаа холбоо, хэрэгжүүлэх арга зүй	50
8.1. Стратегийн замын зураг	50
8.2. Стратеги: менежментийн нэвтрэлт, (хэрэгцээ)	51
Ес. Стратегийн удирдлага, хяналт үнэлгээ	52
9.1. Удирдлага, хяналт, үнэлгээ	52
9.2. Хөгжлийн зорилго, зорилтыг хэрэгжүүлэх бүтэц	52
Арав. Стратегийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх үеийн эрсдэл	53
10.1. Гадаад, дотоод орчны эрсдэлийн үнэлгээ	53
10.2. Эрсдэлийн хариу үйлдлийн төлөвлөлт	54
Арван нэг. Санхүүгийн нөөц	54
Арван хоёр. Сургуулийн үйл ажиллагааны орлогын өсөлтийн хувь хэмжээ	55
Хавсралт №1 Стратегийн бэлэн байдлын судалгаа ба асуудал, зорилгын модны шинжилгээ	
Хавсралт №2 Говьсүмбэр ПК-н чадамжийн өөрийн үнэлгээний судалгаа	
Хавсралт №3 Говьсүмбэр ПК-н SWOT ба Мексоны 5Х5 шинжилгээ	
Хавсралт №4 Говьсүмбэр ПК-н нэгдсэн кросс SWOT /TWOS шинжилгээний матриц	

НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

Магадлан итгэмжлэгдсэн Говьсүмбэр Политехник коллеж нь Боловсролын ерөнхий хууль, Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын хууль, Хөдөлмөрийн тухай хуулийн зорилго болох нийгэм эдийн засгийн бүтээмжийг дэмжих, хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлт, үндэсний мэргэшлийн хүрээ, шаталсан бүтцэд нийцүүлэн мэргэжлийн болон техникийн боловсрол олгох үйл ажиллагааг зохион байгуулж байна.

ЗГХЭГ-ын даргын 2020 оны 12 дугаар сарын 31-ны өдрийн “Аргачлал, загвар батлах тухай”, 2020 оны 100 дугаар тушаалд “Төрийн албаны тухай хуулийн 10 дугаар бүлгийн 53.1.Төсвийн ерөнхийлөн захирагч хууль тогтоомжид нийцүүлэн харьяа байгууллагын дөрвөн жилийн стратеги төлөвлөгөөг боловсруулан баталж, хэрэгжилтийг хариуцан зохион байгуулна” гэсэн заалтын дагуу Засгийн газрын 2020 оны 216, 217, 218 дугаар тогтоолын хавсралтаар баталсан журмыг хэрэгжүүлэх аргачлал, загварчлалыг үндэслэн стратеги төлөвлөгөөг боловсруулав.

Холбогдох хууль тогтоомж, бодлогын баримт бичгүүдийг чиглэл болгон ашигласан. Үүнд:

1. Төсвийн байгууллагын удирдлага, санхүүжилтийн тухай хууль
2. Төрийн албаны тухай хууль
3. Хөдөлмөрийн тухай хууль
4. Боловсролын ерөнхий хууль
5. Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын тухай хууль
6. 2020 оны 05 сарын 13-ны өдрийн МУИХ-ын 52 дугаар тогтоол “Алсын хараа-2050” Монгол улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлого батлах тухай
7. Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”
8. “Монгол Улсын Засгийн газрын 2020-2024 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр”
9. Тогтвортой хөгжлийн зорилго 2016-2030
10. Монгол улсын Дунд хугацааны /2020-2025/ тогтвортой хөгжлийн бодлогын тэргүүлэх чиглэл
11. Засгийн газрын Хэрэг эрхлэх газрын даргын 2020 оны 100 дугаар тушаалын 1 дүгээр хавсралт
12. Говьсүмбэр аймгийн Засаг даргын мөрийн хөтөлбөр
13. Сургуулийн магадлан итгэмжлэлийн өөрийн үнэлгээний тайлан

Сургуулийн түүхэн замнал

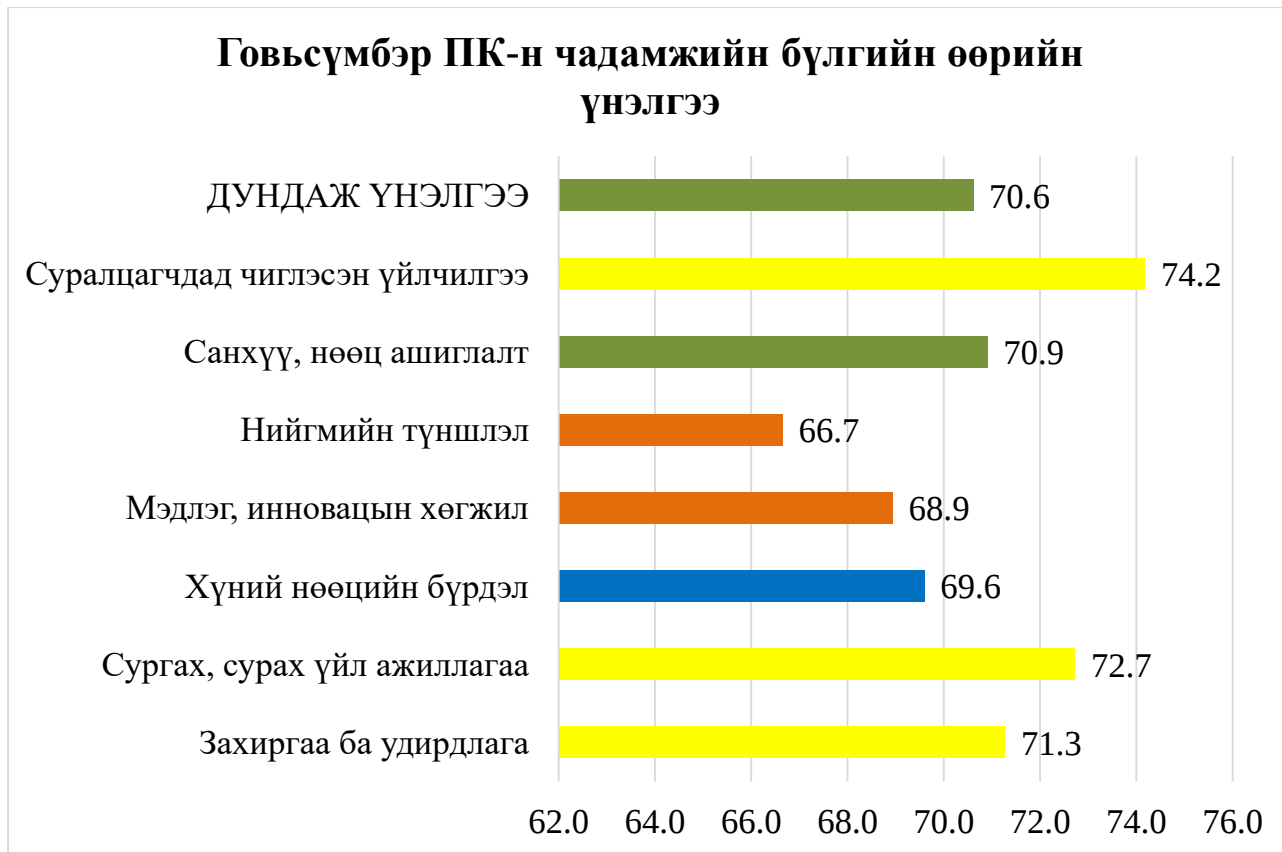
**Хамт олноос өгсөн 2019-2023 оны стратегийн зорилгын
биелэлтийн ерөнхий үнэлгээ**

№	Говьсүмбэр ПК-ийн 2019-2023 оны стратегийн зорилго, зорилт	Үнэлгээ
1	УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ (Удирдлага, засаглал, зохион байгуулалтыг оновчтой болгож орчин үеийн менежментийн хандлагыг нэвтрүүлнэ)	71,3
2	СУРГАХ БА СУРАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ (Сургалт, судалгаа, инновацыг хөгжүүлэх замаар өрсөлдөх чадварыг нэмэгдүүлнэ.)	72,7
3	НИЙГМИЙН ТҮНШЛЭЛИЙГ ХӨГЖҮҮЛЭХ ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ (Нийгмийн түншлэлийн байгууллага, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.)	66,7
4	ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ (Хүний нөөцийн чадавхыг дээшлүүлж, тогтвортой байдлыг хангах.)	69,6
5	МАТЕРИАЛЛАГ БААЗ, ТЕХНИК, ТЕХНОЛОГИЙН ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ (Техник, технологийн хөгжлийн бодлого хэрэгжүүлж бүтээмжийг нэмэгдүүлнэ.)	85,9
6	САНХҮҮ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ (Санхүү, эдийн засгийн төлөвлөлт, хэрэгжилт, хяналтыг сайжруулах, хөрөнгө оруулалтын менежментийг хэрэгжүүлэх замаар сургуулийн өрсөлдөх чадвар, санхүүгийн чадавхыг дээшлүүлнэ.)	70,9
7	НИЙГМИЙН ХАМГААЛАЛ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТ (Нийгмийн хариуцлагыг цогц байдлаар хэрэгжүүлж нийгэм, хамт олонд үзүүлэх үйлчилгээг нэмэгдүүлнэ.)	74,9
Ерөнхий үнэлгээ		70,6

Нэг. Хамт олны чадамжийн өөрийн үнэлгээний судалгааны тойм

Судалгааг ОУХБ-ын ИТС стратегийн дизайн боловсруулах, тогтолцооны чанарыг үнэлэх аргачлал болон Удирдлагын академийн “Бизнесийн болон төрийн байгууллагын менежментийн чадамжийн ерөнхий төлөв”-ийг тодорхойлсон судалгаа, магадлан итгэмжлэлийн чанарын баталгаажилтын хийх аргачлал зэргийг ашиглан Говьсүмбэр ПК-н менежментийн чадамжийн өөрийн үнэлгээг 1 бүлэг 10 багц асуулт бүхий 7 бүлгийн 70 шалгуур үзүүлэлтээр “Google form” ашиглан мэдээллийг цуглуулж статистик боловсруулалт хийсэн.

Говьсүмбэр ПК-н стратеги төлөвлөгөө боловсруулах 2024 оны үеийн тус ПК-н менежментийн ерөнхий чадамжид хамт олноос авсан судалгааны үнэлгээ 78,8 хувь буюу сайн дүнтэй гарсан байна.



Дээрх графикаас харахад захиргаа ба удирдлага, сургах, сурах үйл ажиллагаа, суралцагчдад чиглэсэн үйлчилгээ, санхүү, нөөц ашиглалт 70-с дээш хувиар сайн. Харин бусад үндсэн 3 үзүүлэлт 70-с доош хувь буюу хангалттай хэмээн үнэлэгдсэн байна.

1	Захиргаа ба удирдлага	Сайн (+)
2	Сургах, сурах үйл ажиллагаа	Сайн (+)
3	Хүний нөөцийн чадавх	Хангалттай
4	Мэдлэг, инновацын чадавх	Хангалттай
5	Нийгмийн түншлэл	Хангалттай
6	Санхүүгийн нөөц ашиглалтын чадавх	Сайн
7	Суралцагчдад чиглэсэн үйлчилгээ	Сайн (+)
Дундаж үнэлгээ		Сайн

Боловсролын ерөнхий хууль, Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын тухай хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, холбогдох журам, дүрмийн хүрээнд техникийн болон мэргэжлийн боловсролын сургалтын үйл ажиллагааг говийн бүс нутагт төдийгүй үндэсний хэмжээнд жишиг байдлаар хөгжүүлэх, бий болсон чадавхыг түгээн дэлгэрүүлэх чиглэлээр стратеги төлөвлөгөөг шинэчлэн боловсруулж, холбогдох арга хэмжээг төлөвлөн хэрэгжүүлэх нөхцөл бүрдсэн байна.

Говьсүмбэр ПК-н хамт олноос сургуулийн ерөнхий чадамжийн өөрийн үнэлгээний үндсэн 7 үзүүлэлтийн дундаж 70,6 хувь буюу “САЙН” гэж үнэлэгдсэн байна.

Иймд ПК-н хамт Монгол улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, Бүсчилсэн хөгжлийн бодлого, Говийн бүс болон Говьсүмбэр аймагт хийгдэх хөгжлийн тэргүүлэх чиглэл, бүтээн байгуулалтын ажилтай уялдсан сургуулийн стратегийн хөгжлийн 2024-2028 оны зорилго, зорилтуудыг тодорхойлон хэрэгжүүлэх нь зүйтэй.

Мөн сургуулийн материаллаг орчин, цахим технологи, сургалтын шинэ арга хэрэгслийг багш нар эзэмшин ТМБС-ын салбарт жишиг болохуйц үр дүн, үр ашигтай арга хэмжээг түгээн дэлгэрүүлэх замаар говийн бүс болон үндэсний хэмжээнд тэргүүлэгч хамт олон болох нөхцөл бүрдсэн байна.

Хоёр. Стратегийн бэлэн байдлын судалгааны тойм

Говьсүмбэр Политехник коллежийн 2024 оны стратегийн бэлэн байдлын судалгаанд 50,8 хувь нь багш, 49,2 хувь нь ажилтан, албан хаагчид тус судалгаанд оролцсон байна.

Боловсролын түвшнээс харахад нийт багш ажилчдын дунд магистр 32,2%, бакалавр 42,4%, дипломын болон тусгай дунд 25,4% байна.

Сургуулийн одоогийн эрхэм зорилго, алсын хараа бүрэн биелсэн 22%, өөрчлөх сайжруулах шаардлагатай гэж 41,1% үзжээ. Сургуулийн удирдлага, хамт олон стратеги төлөвлөгөө боловсруулах сургалт, дадлага ажлын хүрээнд өмнөх стратеги төлөвлөгөөний хэрэгжилтэд хийгдэх дүн шинжилгээнд үндэслэн сургуулийнхаа алсын хараа, үнэт зүйл, соёлын чиглэлээр сайжруулалт хийх, шинэчлэх асуудлыг Мексоны 5X5 шинжилгээ болон хамт олон, стратегийн төлөвлөгөө боловсруулах багийн гишүүдийн саналд үндэслэн шийдвэрлэх хэрэгцээ үүссэн байна.

Бүтэц, зохион байгуулалт хувьд оновчтой гэж 33,9%, алба, тэнхимийн чиг үүргийг шинэчлэх шаардлагатай гэж 25,4%, оновчтой бус шинэ бүтэц, зохион байгуулалтад орох 27,1% байна. Үүнээс харахад сургуулийн бүтэц, зохион байгуулалтыг боловсролын багц хуулийн хүрээнд олон улсын хөгжлийн чиг хандлага, бүс нутгийн онцлогт нийцүүлэн шинэчлэх, ТМБС-ын үйл ажиллагааг төлөвлөх, зохион байгуулах, үнэлж дүгнэх, сургуулийн байнгын, тогтвортой ажиллагааг хангах замаар говийн бүс нутаг, үндэсний хэмжээнд хүлээн зөвшөөрөгдсөн мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэх эрэлт, шаардлагад нийцүүлэн шинэчилж болно.

Менежментийн чиг үүргүүдээс сайжруулах шаардлагатай гэж бүтэц зохион байгуулалт 37,1%, төлөвлөлт 35,4%, сайжруулалт 20,1%, манлайлал 25,3% хэмээн үнэлсэн байна. Иймд Говьсүмбэр ПК-н удирдах зөвлөлөөр шинэ стратеги төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх бүтэц, зохион байгуулалтад хяналт-шинжилгээ, дотоод аудитын үйл ажиллагааг сайжруулах, сургуулийн санхүү, нөөцийн чадавхыг дээшлүүлэх, гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн механизмыг хэрэгжүүлэх чадварлаг хүний нөөц бүрдэл бүхий бүтцийг батлуулах анхаарал хандуулах шаардлага үүссэн байна.

Сургуулийн үйл ажиллагаанд нэвтэрч байгаа дижитал сургалтын орчныг ашиглан алба, тэнхим, нэгжүүдийн ажлын уялдаа холбоог сайжруулах чанарын удирдлагын тогтолцоо, дотоод чанарын аудит, хяналт үнэлгээг үйл ажиллагаанд нэвтрүүлэн арга хэмжээг хэмжээслүүлэх, дотоод хяналтын тогтолцоог сайжруулах шаардлагатай байна.

Сургуулийн дунд шатны менежментийн чиг үүргийг хэрэгжүүлэгч мэргэжилтэн нарын мэдлэг, ур чадварыг хөгжүүлэх, мэргэшсэн мэргэжилтний манлайллыг дээшлүүлэн хамт олныг байгууллагадаа итгэх итгэлийг төгөлдөршүүлэхэд анхаарах нь чухал байна.

Байгууллагын зорилго, зорилт нь хэрэгжих бодит боломжтой байхаар тодорхойлох, хэрэгжилтийг хянах, үнэлэх, боловсронгуй болгох үйл ажиллагааг тасралтгүй зохион байгуулах шаардлагатай байна.

Удирдлагын зүгээс төлөвлөлтийг бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлалд нийцүүлэн стратегийн хөгжлийн 2024-2028 оны зорилтуудыг байгууллагын чадамжийн судалгаа, стратегийн бэлэн байдлын судалгаа, шинжилгээнд тулгуурлан хэрэгжүүлдэг механизм бүрдүүлэн сургалтын чиглэлийг тодорхойлох, чанарыг дээшлүүлэх, зах зээлийн эрэлтэд нийцүүлэхэд анхаарч ажиллах хэрэгтэй байна.

Сургуулийн үйл ажиллагааг үр өгөөжтэй удирдлагаар хангаж чадахуйц мэргэшсэн хүний нөөцийг бүрдүүлж, тогтвор суурьшилтай ажиллуулж, тасралтгүй хөгжүүлэх орчин, нөхцөлийг бүрдүүлэх, сургалтын байгууллага нь үндсэн зорилт, зорилгоо хэрэгжүүлэх эрх мэдлийн хуваарилалт, үүрэг хариуцлагыг оновчтой төлөвлөж, чанар, үр ашгийг тооцон ил тод нээлттэй байдлаар урамшуулах ажиллах шаардлага байгаа нь харагдаж байна.

**ЕРӨНХИЙ ЧИГ ҮҮРЭГ: МЭРГЭЖЛИЙН БОЛОН ТЕХНИКИЙН БОЛОВСРОЛ, СУРГАЛТЫН ХУУЛЬ
ТОГТООМЖИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ХАНГАХ**

Салбарын үйл ажиллагаанд мөрдөгдөж байгаа хууль	
Нийтлэг мөрдөх хууль	Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Боловсролын ерөнхий хууль, Хөдөлмөрийн тухай хууль, Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль, Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих тухай хууль, энэ хууль болон эдгээр хуультай нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

Үндсэн хууль

ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ

Долоодугаар зүйл.

1.Монголын ард түмний түүх, соёлын дурсгалт зүйл, шинжлэх ухаан, оюуны өв төрийн хамгаалалтад байна.

2.Иргэний туурвисан оюуны үнэт зүйл бол зохиогчийнх нь өмч, Монгол Улсын үндэсний баялаг мөн.

Арван зургаадугаар зүйл.

4/ажил мэргэжлээ чөлөөтэй сонгох, хөдөлмөрийн аятай нөхцөлөөр хангуулах, цалин хөлс авах, амрах, хувийн аж ахуй эрхлэх эрхтэй. Хэнийг ч хууль бусаар албадан хөдөлмөрлүүлж болохгүй;

7/сурч боловсрох эрхтэй. Төрөөс бүх нийтийн ерөнхий боловсролыг төлбөргүй олгоно.

8/соёл, урлаг, шинжлэх ухааны үйл ажиллагаа явуулах, бүтээл туурвих, үр шимийг нь хүртэх эрхтэй. Зохиогч, шинэ бүтээл, нээлтийн эрхийг хуулиар хамгаална;

Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын тухай хууль

№	Чиг үүрэг	Дэд чиг үүрэг	Хамтран хэрэгжүүлэх чиг үүрэг, оролцогч /Хуулийн нэр, зүйл, хэсэг, заалт/
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
1. Удирдлага, чанарын баталгаажилтын хөгжлийн зорилт			
1.1	Менежментийн чадамжийг дээшлүүлэх	Сургуулийн бүтэц, зохион байгуулалтыг сайжруулах	26.1.Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын удирдах зөвлөлийн нийтлэг дүрмийг боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална. 9.8.Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын зохион байгуулалтын бүтцийн үндсэн болон бусад нэгжийн эрх, үүрэг, хариуцлагыг тухайн сургалтын байгууллагын дүрмээр тогтооно. 9.9.Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагыг эдийн засгийн тэргүүлэх чиглэл, хүн амын төвлөрөл, бүсчилсэн хөгжлийн бодлогод нийцүүлэн төрөлжүүлж болно. 9.12.Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллага харьяалалдаа чадамжийн төв, салбар дундын дадлагын бааз, гарааны компани, бизнес инкубатор төв, туслах аж ахуйтай байж болно.
1.2	Чанарын баталгаажилт	Магадлан итгэмжлэлийн шалгуур шаардлагыг мөрдөх	8.4.Магадлан итгэмжлэлийг Боловсролын ерөнхий хуулийн 17.13-т заасан Боловсролын чанарын баталгаажуулалт магадлан итгэмжлэлийн байгууллага мөн хуулийн 26.1.8-д заасан журмын дагуу хэрэгжүүлнэ. 8.5.Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагыг таван жил тутам магадлан итгэмжилнэ. 8.6.Боловсролын ерөнхий хуулийн 25.1.3-т заасан мэргэжлийн болон техникийн боловсролын эрэлттэй, тэргүүлэх мэргэжлийн хөтөлбөрийг заавал магадлан итгэмжилнэ. 8.7.Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллага Боловсролын ерөнхий хуулийн

			35.7-д заасны дагуу дотоод чанарын баталгаажуулалтыг хэрэгжүүлнэ.
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
2. Сургах ба сурах үйл ажиллагааны хөгжлийн зорилт			
2.1	Сургалцахуйн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх	Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үйл ажиллагааг хөгжүүлэх	3.1.1."чадамжид суурилсан сургалт" гэж ажил, мэргэжлийн стандартад тодорхойлсон чадамж эзэмшихэд чиглэсэн сургалтын үйл ажиллагааг; 3.1.2."чадамж" гэж мэдлэг, ур чадвар, хандлагын цогцыг; 3.1.3."чадамжийн нэгж" гэж тодорхой ажил, мэргэжлийн чадамж эзэмшихэд чиглэсэн харилцан уялдаа бүхий сургалтын хөтөлбөрийн бүрэлдэхүүнийг; 3.1.4."мэргэшил" гэж хөдөлмөр эрхлэхэд шаардагдах чадамжийг; 3.1.5."мэргэшлийн түвшин" гэж ажил мэргэжлийн стандартаар тодорхойлсон мэргэшлийн шатлалыг; 3.1.7."мэргэжлийн боловсрол" гэж мэргэжлийн үйл ажиллагааг гүйцэтгэх хэрэгцээнд нийцүүлж эзэмших боловсролын түвшнийг; 3.1.8."техникийн боловсрол" гэж техник, технологийн үйл ажиллагааг гүйцэтгэх, удирдах хэрэгцээнд нийцүүлж эзэмших боловсролын түвшнийг; 6.8.Сургалтын хөтөлбөрийг түншлэлийн оролцоог хангаж ажил, мэргэжлийн стандартад нийцүүлэн энэ хуулийн 9.1-д заасан сургалтын байгууллага боловсруулна. 11.4.Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын хичээлийн жилийн эхлэх, дуусах, үргэлжлэх хугацаа, зохион байгуулалтыг сургалтын төлөвлөгөөгөөр зохицуулна. Тухайн салбар, мэргэжлийн онцлогоос хамаарч уян хатан зохицуулалт хийж болно. 7.1.Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын стандарт нь Боловсролын ерөнхий хуулийн 16.1-д <u>/16.1.Боловсролын стандартаар сургалтын орчин, эрүүл ахуй, аюулгүй байдал, багшийн ажил мэргэжлийн чадамж, сурах бичиг, сургалтын хэрэглэгдэхүүнд тавих үндсэн шаардлагыг тодорхойлно./</u> зааснаас гадна мэргэжлийн болон техникийн боловсролын үнэлгээнд тавих нийтлэг шаардлагыг тодорхойлно.
2.2		Эрдэм шинжилгээ, судалгаа, инновацыг хөгжүүлэх	15.1.1.өөрийн судалгаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний үр дүнд бий болсон бүтээл, бүтээгдэхүүний орлогоос хувь, ногдол ашиг хүртэх; 15.2.1.инновац, шинэ техник, технологи, стандарт, норматив, хөдөлмөр зохион байгуулалтын дэвшилтэт арга барил судлах, сургалтад нэвтрүүлэх, сургалтын идэвхтэй, шинэлэг арга зүйг үр өгөөжтэй ашиглах; 25.1.7.эрдэм шинжилгээ, судалгааны ажлыг дэмжих, инновац хөгжүүлэх, онол практикийн хурал, зөвлөгөөнийг зохион байгуулах; 25.1.8.судалгаа, эрдэм шинжилгээний ажлын сан бүрдүүлэх, шинэ бүтээлийг патентлуулахад дэмжлэг үзүүлэх;
2.3		Сурах бичиг, сургалтын орчныг хөгжүүлэх	15.2.3.сургалтын хөтөлбөрийг боловсруулах, нэгж хичээлийн төлөвлөлт хийх, дадлага сургалтын удирдамж боловсруулах, шинэчлэх, сургалтад ашиглах; 27.5.9.сургалтын үйл ажиллагааг үр дүнтэй явуулах орчин нөхцөл, материаллаг нөөцөөр хангах ажлыг удирдан зохион байгуулах;
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
3. Нийгмийн түншлэл, нийгмийн хариуцлагыг хөгжүүлэх зорилт			
3.1	Нийгмийн түншлэлийн байгууллага, хувийн	МБС-ын салбар дахь хамтын ажиллагааны хүрээг	11.3.Хосмог сургалтыг Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 63 дугаар зүйлд заасныг үндэслэн зохион байгуулна. 23.1.6.мэргэжлийн боловсрол, сургалтын тэргүүлэх болон нэн шаардлагатай мэргэжлийн жагсаалтыг

	хэвшлийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх	өргөжүүлэх	боловсруулж батлуулах; 27.5.3.нийгмийн түншлэлийн үйл ажиллагааг удирдлагаар хангах аж ахуйн нэгж, байгууллага, мэргэжлийн холбооны оролцоог дэмжих;
3.2		МБС-ын чиглэлээр хэрэгжиж байгаа төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	27.5.4.гадаад, дотоод хамтын ажиллагаа, түншлэлийг хөгжүүлэх, хамтарсан сургалт, хөтөлбөр, судалгаа, үйлдвэрлэл, үйлчилгээний чиглэлээр төсөл хэрэгжүүлэх асуудлаар гэрээ, хэлэлцээр байгуулах, хэрэгжилтийг хангах;
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
4. Хүний нөөц, мэдлэг, инновацыг хөгжүүлэх зорилт			
4.1.	Хүний нөөцийн чадавхыг дээшлүүлэх	Хүний нөөцийн төлөвлөлт, бүрдүүлэлтийг сайжруулах	14.1.Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын багш нь Боловсролын ерөнхий хуульд зааснаас гадна сургалтын байгууллага үйлдвэрлэл, үйлчилгээний үйл ажиллагаанд оролцох, зөвлөн туслах үйлчилгээ үзүүлнэ. 14.2.Мэргэжлийн боловсролын сургалтын байгууллагын багш тухайн мэргэжлийн чиглэлээр бакалавр, түүнээс дээш боловсролын зэрэгтэй, эсхүл үйлдвэрлэл, үйлчилгээний салбарт гурваас доошгүй жил ажилласан туршлагатай, мэргэшлийн өндөр ур чадвартай, багшлах эрхийн гэрчилгээтэй байна. 14.3.Техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын багш тухайн мэргэжлийн чиглэлээр магистр, түүнээс дээш боловсролын зэрэгтэй,үйлдвэрлэл, үйлчилгээний салбарт таваас доошгүй жил ажилласан туршлагатай, мэргэшлийн өндөр ур чадвартай, багшлах эрхийн гэрчилгээтэй байна.
4.2		Мэдлэг, ур чадварыг хөгжүүлэх	14.4.Багшийн мэдлэг, ур чадварын үнэлгээг боловсролын асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны байгууллага, мэргэжлийн холбоо, ажил олгогч, сургалтын байгууллагатай хамтран дөрвөн жил тутам зохион байгуулна. 15.1.5.шилдэг туршлагаа түгээн дэлгэрүүлэх; 15.1.6.ажлын гүйцэтгэл, үр дүнгээ үнэлүүлэх; 15.1.7.ажил, мэргэжлийн стандарт боловсруулахад оролцох.
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
5. Санхүү, эдийн засгийн хөгжлийн зорилт			
5.1	Сургуулийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх	Материаллаг баазын ашиглалт, хэрэглээг сайжруулах	26.5.1.сургалтын, судалгаа шинжилгээний, үйлдвэрлэлийн болон үйлчилгээний төлбөр хураамжийн хэмжээг тогтоох; 27.5.5.батлагдсан төсөв, өөрийн болон туслах үйл ажиллагааны орлогыг үр ашигтай зарцуулах; 27.5.9.сургалтын үйл ажиллагааг үр дүнтэй явуулах орчин нөхцөл, материаллаг нөөцөөр хангах ажлыг удирдан зохион байгуулах;
5.2		Санхүүгийн менежментийг сайжруулах, замаар мөнгөн хөрөнгийн эх үүсвэрийг нэмэгдүүлнэ.	23.1.2.мэргэжлийн өөрийн өртөг тооцох аргачлалыг санхүү, төсвийн болон боловсролын асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүд хамтран батлах; 26.5.1.сургалтын, судалгаа шинжилгээний, үйлдвэрлэлийн болон үйлчилгээний төлбөр хураамжийн хэмжээг тогтоох;
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
6. Нийгмийн хамгаалал, суралцагчдад чиглэсэн хөгжлийн зорилт			
6.1	Нийгмийн хамгааллыг сайжруулах	Нийгмийн хамгаалал, хариуцлагын сан үүсгэх ашиглах	16.1.Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын багш Боловсролын ерөнхий хуулийн 13.3-т зааснаас гадна дараах нийгмийн баталгаагаар хангагдана: 16.1.1.Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай

			хуулийн 28.1.9-д заасан хор саармагжуулах бодис, хүнсний бүтээгдэхүүнээр хангагдах; 16.1.2.Мэргэжлийн боловсролын сургууль, ПК-н багшид таван жил тутамд нэг удаа 10 сарын үндсэн цалинтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн тэтгэмжийг ажиллаж байгаа сургалтын байгууллагаас олгох; 16.1.3.Мэргэжлийн боловсролын сургууль, ПК-н захирал, сургалтын менежер, нийгмийн ажилтан, дотуур байрны багш, арга зүйч, номын санч, эмч, хоол зүйч, тогооч, сэтгэл зүйч, хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн мэргэжилтэнд эхний тав дахь жил болон дараагийн гурав дахь жил тутамд нэг удаа зургаан сарын үндсэн цалинтай нь тэнцэх хэмжээний мөнгөн тэтгэмжийг ажиллаж байгаа боловсролын сургалтын байгууллагаас олгох.
6.2	Суралцагчийн үйлчилгээг сайжруулах	Сурагчдын ая тухтай сурч, амьдрах нөхцөлийг хангах	9.16.Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллага дотуур байртай байж болно. Дотуур байранд тавих шаардлагыг стандарт, техникийн зохицуулалтаар тогтооно. 10.1.9.хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлагад нийцсэн байгаль орчинд ээлтэй, жендерийн мэдрэмжтэй, хүртээмжтэй сургалтын орчин бүрдүүлэх; 15.2.6.Хүүхэд хамгааллын тухай хуулийн 6.3.4, 6.3.5-д заасан арга хэмжээг хэрэгжүүлэх. 17.3.Суралцагч элссэн хөтөлбөрөөр суралцах хугацаандаа тухайн чиглэлийн мэргэжлийн бусад хөтөлбөрт суралцаж, хос мэргэжил эзэмшиж болно. 17.4.Суралцагч энэ хуулийн 17.3-т заасан ижил чиглэлийн мэргэжлийн хөтөлбөрт хамрагдах тохиолдолд сургалтын төлбөр төлөх бөгөөд тэтгэлгийг давхардуулан олгохгүй.

Боловсролын ерөнхий хууль

№	Чиг үүрэг	Дэд чиг үүрэг	Хамтран хэрэгжүүлэх чиг үүрэг, оролцогч /Хуулийн нэр, зүйл, хэсэг, заалт/
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
1. Удирдлага, чанарын баталгаажилтын хөгжлийн зорилт			
1.1	Менежментийн чадамжийг дээшлүүлэх	Сургуулийн бүтэц, зохион байгуулалтыг сайжруулах	3.1.3."боловсролын түвшин" гэж сургуулийн өмнөх, ерөнхий боловсрол, мэргэжлийн болон техникийн, дээд боловсролыг; 7.2.Албан боловсрол нь сургуулийн өмнөх боловсрол, ерөнхий боловсрол, мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, дээд боловсрол гэсэн түвшинтэй байна. 17.11.Боловсролын үнэлгээ, арга зүйн байгууллага нь боловсролын бүх түвшний үнэлгээ, элсэлтийн шалгалт зохион байгуулах, хүний мэдлэг, чадвар, чадамжийг үнэлэх, хүлээн зөвшөөрөх, баталгаажуулах, үнэлгээний хөгжлийг хангах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.
1.2	Чанарын баталгаажилт	Магадлан итгэмжлэлийн шалгуур шаардлагыг мөрдөх	3.1.15."мэргэшлийн үндэсний шаталсан бүтэц" гэж хүний эзэмшсэн чадвар, чадамжийг ангилан төрөлжүүлж, түвшнээр нь эрэмбэлсэн бүтцийг; 3.1.20."чанарын баталгаажуулалт" гэж боловсрол, сургалтын чанарыг хууль тогтоомжид заасан шаардлага, чанарын шалгуур, стандартад нийцсэн эсэхийг үнэлж дүгнэх, сайжруулах, үр дүнг баталгаажуулах үйл явцыг; 3.1.22."магадлан итгэмжлэл" гэж боловсролын сургалтын байгууллага, хөтөлбөрийн чанар нь эрх бүхий байгууллагаас тогтоосон шалгуурыг хангаж байгаа эсэхэд мэргэжлийн, хараат бус үнэлгээ хийж, ахиц дэвшлийг мэргэжлийн хүрээнд хүлээн зөвшөөрөх үйл явцыг;

			17.13.Боловсролын чанарын баталгаажуулалт-магадлан итгэмжлэлийн байгууллага нь боловсролын сургалтын байгууллага, сургалтын хөтөлбөрийн чанарыг эрх бүхий байгууллагын баталсан стандарт, шаардлагын дагуу магадлан итгэмжлэх, чанарын баталгаажуулалтыг удирдлага, арга зүйгээр хангах, мэргэшлийн үндэсний шаталсан бүтцийг эрхлэн хариуцах чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
2. Сургах ба сурах үйл ажиллагааны хөгжлийн зорилт			
2.1	Сургалцахуйн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх	Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үйл ажиллагааг хөгжүүлэх	3.1.2."боловсролын агуулга" гэж боловсролын тухайн түвшинд суралцагчийн эзэмшвэл зохих мэдлэг, чадвар, төлөвшлийн цогцыг; 3.1.6."мэргэжлийн чиглэл" гэж мэргэжил эзэмших хөтөлбөрийн ангиллыг; 3.1.13."сургалтын хөтөлбөр" гэж суралцагчийн эзэмших мэдлэг, чадвар, төлөвшил, зорилго, зорилт, үнэлгээ, арга зүй, орчин, хэрэглэгдэхүүнийг тусгасан цогц баримт бичгийг; 3.1.19."боловсролын үнэлгээ" гэж боловсрол, сургалтын үйл ажиллагааны явц, үр дүнгийн мэдээлэл цуглуулах, шинжилгээ хийх, дүгнэх, баталгаажуулах, цахим технологи ашиглан тайлагнах үйл явцыг; 3.1.21."хөндлөнгийн үнэлгээ" гэж эрх бүхий мэргэжлийн байгууллагаас үнэлэх үнэлгээг; 9.1.Боловсролын баримт бичиг нь суралцагчийн эзэмшсэн боловсролын түвшин, мэргэжил болон чадамжийн түвшнийг гэрчилсэн албан ёсны баталгаа мөн. 14.2.Албан боловсролын агуулгыг мэргэшлийн үндэсний шаталсан бүтэцтэй нийцүүлэн сургуулийн өмнөх, ерөнхий боловсрол, мэргэжлийн болон техникийн боловсролын, дипломын, бакалавр, магистр, докторын гэж ангилах бөгөөд агуулгыг сургалтын хөтөлбөрөөр хэрэгжүүлнэ.
2.2		Эрдэм шинжилгээ, судалгаа, инновацыг хөгжүүлэх	10.1.6.сургалтын чанар, сургалтын хөтөлбөр, агуулгын талаар санал, хүсэлт илэрхийлэх, судалгаа, шинжилгээний ажилд оролцох; 14.5.Боловсролын сургалтын байгууллага нь шинжлэх ухаан, соёл урлаг, спортын байгууллагатай хамтран бүх түвшний сургалтын хөтөлбөр, агуулгын дагуу сургалтын үйл ажиллагааг зохион байгуулж болно.
2.3		Сурах бичиг, сургалтын орчныг хөгжүүлэх	13.5.Бүх түвшний боловсролын сургалтын байгууллага нь багшийг сургалтын үйл ажиллагаанд шаардагдах техник, тоног төхөөрөмж, хэрэглэгдэхүүн, бичиг хэргийн материалаар хангана.
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
3. Нийгмийн түншлэл, нийгмийн хариуцлагыг хөгжүүлэх зорилт			
3.1	Нийгмийн түншлэлийн байгууллага, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх	МБС-ын салбар дах хамтын ажиллагааны хүрээг өргөжүүлэх	34.1.Мэргэжлийн боловсролын сургууль, политехник коллеж, коллеж, дээд сургууль, их сургууль, олон улсын хөтөлбөр хэрэгжүүлэх эрх бүхий ерөнхий боловсролын сургууль болон Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрийн дагуу байгуулсан боловсролын сургалтын байгууллагын өөрийн удирдлага нь удирдах зөвлөл байна.
3.2	ажиллагааг өргөжүүлэх	МБС-ын чиглэлээр хэрэгжиж байгаа төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	37.4.Боловсролын сургалтын байгууллага санхүүгийн эх үүсвэрээ нэмэгдүүлэх, багш, ажилтан, суралцагчийн нийгмийн баталгааг дээшлүүлэх зорилгоор хууль тогтоомжид нийцүүлэн сургалтын орчин, үйл ажиллагааг дэмжсэн туслах аж ахуйтай байж болох бөгөөд түүнээс олсон орлогоо зориулалтын дагуу захиран зарцуулах эрхийг боловсролын сургалтын байгууллагын захирал, эрхлэгч хэрэгжүүлнэ.

ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
4. Хүний нөөц, мэдлэг, инновацыг хөгжүүлэх зорилт			
4.1	Хүний нөөцийн чадавхыг дээшлүүлэх	Хүний нөөцийн төлөвлөлт, бүрдүүлэлтийг сайжруулах	12.1.Багш, ажилтан нь боловсролын хууль тогтоомж, Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 17.6-д заасан ажил мэргэжлийн стандарт, албан тушаалын тодорхойлолтод заасан чиг үүргийг хэрэгжүүлнэ.
4.2		Мэдлэг, ур чадварыг хөгжүүлэх	12.6.Багш бэлтгэх сургалтын хөтөлбөр энэ хуулийн 5.1.4-т заасан зарчимд үндэслэсэн, Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 17.6-д заасан ажил мэргэжлийн стандартад нийцсэн байна. 12.9.Багшийн хөгжлийг дэмжих тухай хуулийн 8.5-д заасан багшлах эрхийг энэ хуулийн 12.8-д заасан багшлах эрхийн гэрчилгээтэйд тооцно.
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
5. Санхүү, эдийн засгийн Говьсүмбэрийн зорилт			
5.1	Сургуулийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх	Материаллаг баазын ашиглалт, хэрэглээг сайжруулах	16.1.Боловсролын стандартаар сургалтын орчин, эрүүл ахуй, аюулгүй байдал, багшийн ажил мэргэжлийн чадамж, сурах бичиг, сургалтын хэрэглэгдэхүүнд тавих үндсэн шаардлагыг тодорхойлно. 16.2.Боловсролын стандартыг Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хуульд заасны дагуу эрх бүхий байгууллага батална. 20.1.3.стандарт, техникийн зохицуулалтад заасан шаардлага хангасан хичээлийн байр, номын сан, лаборатори, дадлагын газар, тоног төхөөрөмж, биеийн тамирын заал, талбай, хоол үйлдвэрлэлийн байр, ном, сурах бичиг, сургалтын хэрэглэгдэхүүн, тэдгээрийн баталгаа, зураг, дадлагын газар, сургалтын орчин, техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн жагсаалт;
5.2		Санхүүгийн менежментийг сайруулах, замаар мөнгөн хөрөнгийн эх үүсвэрийг нэмэгдүүлнэ.	5.2.Боловсролын санхүүжилтийн тогтолцоо чанар, гүйцэтгэл, үр дүнд суурилсан, бие даасан, ил тод, үр ашигтай байх зарчмыг баримтална. 20.1.4.санхүүгийн эх үүсвэр, хүчин чадал, тооцоо, түүний баталгаа, нэг суралцагчид ногдох зардал, мэргэжлийн өртгийн тооцоолол;
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
6. Нийгмийн хамгаалал, суралцагчдад чиглэсэн хөгжлийн зорилт			
6.1	Нийгмийн хамгааллыг сайжруулах	Нийгмийн хамгаалал, хариуцлагын сан үүсгэх ашиглах	11.4.Мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагад суралцагчид тэтгэлэг олгож болно. 11.5.Тэргүүлэх, эрэлттэй мэргэжлээр суралцагчид сургалтын төлбөрийн хөнгөлөлт, тэтгэлэг, зээл олгоно. 13.3.1.хөдөлмөрийн онцлогийг харгалзан бүх түвшний боловсролын сургалтын байгууллагын захирал, эрхлэгч болон бусад ажилтанд ажлын 15 өдөр, багш, багшийн туслах, дотуур байрны багш, нийгмийн ажилтан, хоол зүйч, сэтгэл зүйч, арга зүйч, сургалтын менежерт ажлын 33 өдрийн нэмэгдэл амралт олгох; 13.3.4.төрийн болон орон нутгийн өмчийн сургуулийн өмнөх, ерөнхий боловсрол, мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын багш, ажилтанд өндөр насны тэтгэвэр тогтоолгоход Төрийн албаны тухай хуульд заасны дагуу нэг удаагийн буцалтгүй тусламж олгох; 13.3.6.төрийн болон орон нутгийн өмчийн цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургууль, мэргэжлийн боловсролын сургууль, политехник коллежид 15-аас доошгүй жил тасралтгүй ажилласан багш, ажилтны нэг хүүхдийг тэргүүлэх, эрэлттэй мэргэжлээр төрийн өмчийн

			дээд боловсролын сургалтын байгууллагад үнэ төлбөргүй, хөнгөлөлттэй нөхцөлөөр суралцуулах бөгөөд холбогдох журмыг Засгийн газар батлах.
6.2	Суралцагчийн үйлчилгээг сайжруулах	Сурагчдын ая тухтай сурч, амьдрах нөхцөлийг хангах	13.2.8.Хүүхэд хамгааллын тухай хуулийн 6.3-т заасан үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх; 16.3.Цэцэрлэг, ерөнхий боловсролын сургууль, ерөнхий боловсролын болон мэргэжлийн боловсролын сургууль, ПК-н дотуур байр, мэргэжлийн боловсролын сургууль, ПК-н дадлага сургалтад хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагч боловсрол эзэмшихэд шаардагдах тохирох хэрэглэгдэхүүн бүхий орчинд Стандартчилал, техникийн зохицуулалт, тохирлын үнэлгээний итгэмжлэлийн тухай хуульд заасан холбогдох стандарт, техникийн зохицуулалтыг мөрдөнө. 39.1.Боловсролын сургалтын байгууллагын барилга байгууламж, номын сан, гал тогоо, биеийн тамирын заал, талбай, дотуур байр, усан хангамж, ариун цэврийн байгууламж, техник хэрэгсэл, тоног төхөөрөмж нь багш, ажилтан, суралцагчийн онцлогт тохирсон, хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчийн тусгай хэрэгцээнд нийцсэн, стандарт, эрүүл ахуй, аюулгүй байдлын шаардлагыг хангасан байна.

Хөдөлмөрийн тухай хууль

№	Чиг үүрэг	Дэд чиг үүрэг	Хамтран хэрэгжүүлэх чиг үүрэг, оролцогч /Хуулийн нэр, зүйл, хэсэг, заалт/
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
1. Удирдлага, чанарын баталгаажилтын хөгжлийн зорилт			
1.1	Менежментийн чадамжийг дээшлүүлэх	Сургуулийн бүтэц, зохион байгуулалтыг сайжруулах	17.1.Ажил мэргэжлийн үндэсний ангилал, тодорхойлолт, ажил мэргэжлийн стандартыг батлах, мэргэшлийн түвшнийг тогтоон хүлээн зөвшөөрөх, баталгаажуулах үйл явц мэргэшлийн үндэсний хүрээнд хамаарна.
1.2	Чанарын баталгаажилт	Магадлан итгэмжлэлийн шалгуур шаардлагыг мөрдөх	17.5.Ажил олгогчийн эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг төлөөлөн хамгаалах байгууллага болон мэргэжлийн холбоод хамтран ажил мэргэжлийн стандартыг боловсруулна. 17.6.Ажил мэргэжлийн стандартаар хөдөлмөрийн нөхцөл, ажилтны ажлын дадлага, туршлага, мэдлэг, ур чадвар, чадамж, хандлага, мэргэшлийн түвшин, ажлын гүйцэтгэлийг үнэлэх шалгуур үзүүлэлтийг тогтооно.
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
2. Сургах ба сурах үйл ажиллагааны хөгжлийн зорилт			
2.1	Сургалцахуйн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх	Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үйл ажиллагааг хөгжүүлэх	63.2.Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын байгууллагад суралцах цаг, эзэмших мэргэжил, ажлын байран дээр ажиллах цаг, эзэмшвэл зохих ажлын дадлага, ур чадварыг тодорхойлсон сургалтын хөтөлбөрийг талууд харилцан тохиролцож дагалдан суралцагчийн хөдөлмөрийн гэрээнд хавсаргана.
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
3 Нийгмийн түншлэл, нийгмийн хариуцлагыг хөгжүүлэх зорилт			
3.1	Нийгмийн түншлэлийн байгууллага, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх	МБС-ын салбар дах хамтын ажиллагааны хүрээг өргөжүүлэх	63.1.Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын байгууллагын суралцагчид мэргэжлийн болон техникийн боловсрол эзэмшүүлэх, онолын мэдлэгийг практик дадлагатай хослуулах, ажлын дадлага, ур чадвар эзэмшүүлэх зорилгоор ажил олгогч, дагалдан суралцах ажилтан, сургалтын байгууллага хамтран дагалдан суралцах гуравласан хөдөлмөрийн гэрээ байгуулж болно.
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
5. Санхүү, эдийн засгийн хөгжлийн зорилт			
5.1	Сургуулийн хүчин чадлыг	Материаллаг баазын	121.1.Ажлын байранд тавигдах хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлага, стандартыг хангах,

	нэмэгдүүлэх	ашиглалт, хэрэглээг сайжруулах	ажилтны эрүүл мэндийг хамгаалах, эрүүл, аюулгүй орчинд ажиллах нөхцөлийг бүрдүүлэхтэй холбогдсон харилцааг Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хуулиар зохицуулна.
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
6. Нийгмийн хамгаалал, суралцагчдад чиглэсэн хөгжлийн зорилт			
6.1	Нийгмийн хамгааллыг сайжруулах	Нийгмийн хамгаалал, хариуцлагын сан үүсгэх ашиглах	120.2.Ажил олгогч ажилтныг хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн шаардлага, стандарт хангасан хөдөлмөрийн хэвийн нөхцөлөөр хангах үүрэгтэй.

Хөдөлмөр эрхлэлтийн тухай хууль

№	Чиг үүрэг	Дэд чиг үүрэг	Хамтран хэрэгжүүлэх чиг үүрэг, оролцогч /Хуулийн нэр, зүйл, хэсэг, заалт/
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
2. Сургах ба сурах үйл ажиллагааны хөгжлийн зорилт			
2.1	Сургалцахуйн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх	Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үйл ажиллагааг хөгжүүлэх	11.2.Хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалт нь ажилгүй иргэн, ажилгүйдэлд өртөж болзошгүй иргэн, ажил олоход хүндрэлтэй иргэн, сургууль завсардсан, хөдөлмөрийн насанд хүрсэн хүүхдэд богино хугацаанд мэргэжлийн ур чадвар эзэмшүүлэх, хөгжүүлэх зорилготой байна. 11.3.Аймаг, нийслэл, дүүргийн хөдөлмөр эрхлэлтийн асуудал хариуцсан байгууллага нь Мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын тухай хуулийн 9.4-т заасан байгууллагатай хамтран хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалтыг зохион байгуулж болно.
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
3. Нийгмийн түншлэл, нийгмийн хариуцлагыг хөгжүүлэх зорилт			
3.1	Нийгмийн түншлэлийн байгууллага, хувийн хэвшлийн	МБС-ын салбар дах хамтын ажиллагааны хүрээг өргөжүүлэх	6.3.2.хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах; 29.9.10.мэргэжлийн болон техникийн боловсрол, сургалтын тухай хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг орон нутгийн хэмжээнд зохион байгуулахад дэмжлэг үзүүлэх, хяналт тавих, мэдээллийн сан бүрдүүлэх;
3.2	хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх	МБС-ын чиглэлээр хэрэгжиж байгаа төсөл, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	6.3.8.хууль тогтоомжид заасан, түүнчлэн Засгийн газрын болон Хөдөлмөр эрхлэлтийн үндэсний зөвлөлийн шийдвэрээр тодорхойлсон бусад төсөл, хөтөлбөр. 7.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаанд ажил хайгч, ажилгүйдэлд өртөж болзошгүй иргэн, ажил олоход хүндрэлтэй иргэн, малчин, мэргэжлийн болон техникийн боловсролын сургалтын байгууллагын төгсөгч бичил үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгч, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч болон нөхөрлөл, хоршоо байгуулах иргэн, ажил олгогч энэ хуульд заасны дагуу хамрагдана.
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
5. Санхүү, эдийн засгийн Говьсүмбэрийн зорилт			
5.1	Сургуулийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх	Материаллаг баазын ашиглалт, хэрэглээг сайжруулах	3.1.11."бизнес инкубацийн үйлчилгээ" гэж хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч болон хувиараа хөдөлмөр эрхлэхийг хүссэн иргэн, түүнчлэн малчинд мэдээлэл, мэргэжлийн зөвлөгөө өгөх, аж ахуй эрхлэх ур чадвар эзэмшүүлэх, үйлдвэрлэлийн байр түрээслүүлэх зэргээр дэмжлэг үзүүлж, аж ахуй эрхлэх таатай орчныг бүрдүүлэхийг. 3.1.12."бичил үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхлэгч" гэж 50 хүртэл сая төгрөгийн үйлдвэрлэлийн хөрөнгө, эсхүл үйлчилгээний борлуулалтын орлого бүхий үйлдвэрлэл, үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгж, иргэнийг.
5.2		Санхүүгийн менежментийг сайруулах, замаар мөнгөн хөрөнгийн эх үүсвэрийг нэмэгдүүлнэ.	11.4.Энэ хуулийн 11.2-т заасан иргэний сургалтын зардлыг Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангаас бүрэн болон хэсэгчлэн санхүүжүүлнэ. 23.1.Хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих сангийн хөрөнгийг дор дурдсан хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих үйл ажиллагаанд зарцуулна: 23.1.1.ажил, мэргэжлийн чиг баримжаа олгох, зөвлөгөө өгөх, мэдээллээр хангах; 23.1.2.ажилд зуучлах; 23.1.3.хөдөлмөрт бэлтгэх; 23.1.4.хөдөлмөр эрхлэлтийн сургалт зохион байгуулах; 23.1.5.ажил олгогчийг дэмжих; 23.1.6.нийтийг хамарсан ажил зохион байгуулах;
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
6. Нийгмийн хамгаалал, суралцагчдад чиглэсэн хөгжлийн зорилт			
6.1	Суралцагчийн үйлчилгээг сайжруулах	Сурагчдын ая тухтай сурч, амьдрах	6.3.7.мэргэжлийн болон техникийн боловсролын байгууллагын суралцагч, төгсөгчдийн хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих;

		нөхцөлийг хангах	
--	--	------------------	--

Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль

№	Чиг үүрэг	Дэд чиг үүрэг	Хамтран хэрэгжүүлэх чиг үүрэг, оролцогч /Хуулийн нэр, зүйл, хэсэг, заалт/
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
1. Удирдлага, чанарын баталгаажилтын хөгжлийн зорилт			
1.2	Менежментийн чадамжийг дээшлүүлэх	Сургуулийн бүтэц, зохион байгуулалтыг сайжруулах	27.2.Ажил олгогч нь үйлдвэрлэл, үйлчилгээний онцлог, ажлын байрны эрсдэлийн түвшин, ажилтны тоог харгалзан хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн асуудал хариуцсан бүтэц болон ажилтан, зөвлөл ажиллуулна.
1.2	Чанарын баталгаажилт	Магадлан итгэмжлэлийн шалгуур шаардлагыг мөрдөх	35.1.Ажил олгогч нь үйлдвэрлэлийн цех, тасаг, хэсэг, ажлын байр бүрд хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн тухай хууль тогтоомж, нийтлэг шаардлага, стандартын хэрэгжилт, ажлын байран дахь эрсдэлийн үнэлгээний дагуу авагдсан арга хэмжээний биелэлтэд дотоодын хяналт тавина. 35.2.Ажил олгогч дотоодын хяналтын явцад илэрсэн зөрчлийг арилгах арга хэмжээг авах үүрэгтэй. 35.3.Ажилтны төлөөлөгч болон ажилтан нь аж ахуйн нэгж, байгууллагын дотоод хяналт тавих үйл ажиллагаанд оролцох эрхтэй.
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
2. Сургах ба сурах үйл ажиллагааны хөгжлийн зорилт			
2.1	Сургалцахуйн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх	Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үйл ажиллагааг хөгжүүлэх	27.3.4.хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн сургалтын хэрэгцээг тодорхойлох, төлөвлөх, хөтөлбөр боловсруулах, сургалт зохион байгуулах, үр дүнг тооцох, тайлагнах;
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
3. Нийгмийн түншлэл, нийгмийн хариуцлагыг хөгжүүлэх зорилт			
3.1	Нийгмийн түншлэлийн байгууллага, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх	МБС-ын салбар дахь хамтын ажиллагааны хүрээг өргөжүүлэх	17.1.Ажил, хөдөлмөр эрхэлж байгаа иргэн, ажилтан болон ажил олгогч нь хөдөлмөрийн асуудал эрхэлсэн төрийн захиргааны төв байгууллагаас баталсан журмын дагуу хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн сургалтад хамрагдаж мэдлэг, дадлагатай болсон байна. 17.6.Хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн чиглэлийн мэргэжилтэн бэлтгэх, мэргэшүүлэх харилцааг Боловсролын тухай, Дээд боловсролын тухай хуулийн дагуу зохицуулна.
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
4. Хүний нөөц, мэдлэг, инновацыг хөгжүүлэх зорилт			
4.1	Хүний нөөцийн чадавхыг дээшлүүлэх	Хүний нөөцийн төлөвлөлт, бүрдүүлэлтийг сайжруулах	27.3.5.ажлын нөхцөл, мэргэжлийн онцлогт тохирсон тусгай хувцас, хамгаалах хэрэгслийг ажилтанд олгох, норм, чанар, зохистой хэрэглээнд хяналт тавих; 27.3.6.хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн хууль тогтоомжийн шаардлага, стандарт, дүрэм, журмыг зөрчсөн албан тушаалтан, ажилтанд хариуцлага хүлээлгэх саналаа ажил олгогчид гаргах;
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
5. Санхүү, эдийн засгийн хөгжлийн зорилт			
5.1	Сургуулийн хүчин чадлыг нэмэгдүүлэх	Материаллаг баазын ашиглалт, хэрэглээг сайжруулах	7.2.Аж ахуйн нэгж, байгууллагын үйлдвэрлэлийн орчин нь хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн стандарт, шаардлага хангасан байна. 9.1.1. машин механизм, тоног төхөөрөмжийн

			бүтэц, хийц, хөдөлгөөнт хэсэг, удирдлага, дохиоллын систем, бүрдэл хэсэг (ажлын байр, гарц, шат, хашлага, хамгаалах хэрэгсэл) нь аюулгүй ажиллагааны шаардлагыг хангасан байх; 9.1.2. машин механизм, тоног төхөөрөмжийг ажиллуулах, засвар үйлчилгээ хийх үед мөрдөх ашиглалт, аюулгүй ажиллагааны заавар, техникийн паспорттай байх; 9.1.3 машин механизм, тоног төхөөрөмжийг суурилуулах, их засварын дараа ашиглалтад оруулахдаа улсын байцаагчаар хянуулж зөвшөөрөл, гэрчилгээ авсан байх; 9.1.4 машин механизм, тоног төхөөрөмжийн засвар, үйлчилгээ, тохируулгыг техникийн баримт бичигт заасан хугацаанд тогтмол хийж байх. 9.3.Цахилгааны тоног төхөөрөмж нь удирдлага, дохиолол, хаалт, хамгаалалттай, гарч болзошгүй ослоос урьдчилан сэргийлэх хэрэгслээр тоноглогдсон байна. 13.1.Энэ хуулийн 4.1-д заасан этгээд нь галын аюулаас урьдчилан сэргийлэх болон гал унтраах дүрэм, журам, стандартыг хангаж ажиллах үүрэг хүлээнэ.
5.2		Санхүүгийн менежментийг сайруулах, замаар мөнгөн хөрөнгийн эх үүсвэрийг нэмэгдүүлнэ.	26.2.Төсвийн байгууллага нь тухайн жилийн батлагдсан төсвийн 0.5 хувиас, аж ахуйн нэгж, байгууллага эрсдэлийн түвшнээс хамааран үйлдвэрлэл, үйлчилгээний зардлын 1.5 хувиас доошгүй хэмжээний хөрөнгийг хөдөлмөрийн аюулгүй байдал, эрүүл ахуйн болон үйлдвэрлэлийн осол, хурц хордлого, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчнөөс урьдчилан сэргийлэх арга хэмжээнд тус тус зарцуулна.

ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ

6. Нийгмийн хамгаалал, суралцагчдад чиглэсэн хөгжлийн зорилт

5.1	Нийгмийн хамгааллыг сайжруулах	Нийгмийн хамгаалал, хариуцлагын сан үүсгэх ашиглах	15.2. Ажлын тусгай хувцас, хамгаалах хэрэгслийг турших, худалдаж авах, хадгалах, угааж цэвэрлэх, засварлах, ариутгах зардлыг ажил олгогч хариуцна. 15.3. Ажил олгогч нь ажлын тусгай хувцас, хамгаалах хэрэгслийн нэр, төрөл, эдэлгээний хугацаа бүхий жагсаалтыг баталж мөрдүүлнэ.
-----	--------------------------------	--	---

Монгол улсын Засгийн газрын 2024-2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөр, бүсчилсэн хөгжлийн бодлого

№	Чиг үүрэг	Дэд чиг үүрэг	Хамтран хэрэгжүүлэх чиг үүрэг, оролцогч /Хуулийн нэр, зүйл, хэсэг, заалт/
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
2. Сургах ба сурах үйл ажиллагааны хөгжлийн зорилт			
2.1	Сургалцахуйн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх	Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үйл ажиллагааг хөгжүүлэх	Нефть боловсруулах чиглэл нефтийн инженер, техникийн ажилтан болон ачаа тээврийн чиглэлээр төрөлжсөн мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэх /500-800 мэргэжилтэй ажилтны эрэлт байна/ Оёмол сүлжмэл бүтээгдэхүүний цогцолбор бий болгох энэ чиглэлийн мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэх Төмөр замын чиглэлээр мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэх /Вагон үзэгч, замчин, өртөөний жижүүр, туслах машинист, галт тэрэгний үйлчлэгч зэрэг мэргэжлүүдээр жилд 800-1000 орчим ажилтны эрэлт байна/ Баянтал суманд байгуулагдах тусгай хүчний

			цэргийн ангид мэргэжил олгох сургалтууд зохион байгуулах Зам гүүр хоолойн чиглэлээр мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэх Иргэний болон үйлчилгээний барилга байгууламж чиглэлээр мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэх
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
3. Нийгмийн түншлэл, нийгмийн хариуцлагыг хөгжүүлэх зорилт			
3.1	Нийгмийн түншлэлийн байгууллага, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх	МБС-ын салбар дахь хамтын ажиллагааны хүрээг өргөжүүлэх	Уул уурхайн чиглэлээр төрөлжүүлэн хөгжүүлэх /Түүхий эд, бүтээгдэхүүнийг анхан шатнаас гүн боловсруулах Кокс-химийн цогцолбор, Нүүрс-Химийн цогцолбор, Зэс боловсруулах цогцолбор, Ган үйлдвэрлэлийн цогцолбор, Жоншны хүдэр боловсруулах цогцолбор, Барилгын материал үйлдвэрлэлийн цогцолбор зэрэг хүнд үйлдвэрүүдийг ашиглалтад оруулж, нэмүү өртөг шингээсэн бүтээгдэхүүн боловсруулна./ Тээвэр ложисткын бүс болгох /бүх төрлийн уул уурхайн болон ачаа бараа тээвэрлэх/ Цахилгаан эрчим хүч /дулааны станц/, Сэргээгдэх эрчим хүч /Нар, салхин станц/ /Говийн бүсэд нар, салхины тус бүр 100 МВт хүртэл хүчин чадалтай цахилгаан станц барина. Тавантолгойн 450 МВт-ын хүчин чадалтай дулааны цахилгаан станц барина. Чойрт 100 МВт салхи, 40 МВт цэнэг хураагуурын төслийг хэрэгжүүлнэ. Багануур-Чойр чиглэлийн 220 кВ, Чойр-Сайншанд чиглэлийн 220 кВ, Мандалговь-Арвайхээр чиглэлийн 220 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцыг барьж, Сайншанд-Цагаансуварга чиглэлийн 220 кВ-ын цахилгаан дамжуулах агаарын шугам, дэд станцын төслийн бэлтгэл ажлыг хангана. /
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
4. Хүний нөөц, мэдлэг, инновацийг хөгжүүлэх зорилт			
4.1	Хүний нөөцийн чадавхийг дээшлүүлэх	Хүний нөөцийн төлөвлөлт, бүрдүүлэлтийг сайжруулах	Сургалтын байгууллагын багшлах боловсон хүчнийг чадавхжуулах, ажиллах орчин нөхцөлөөр хангах талаар анхаарах /Багшлах хүний нөөцийг чадавхжуулж цэцэрлэгийн багш 10,000, бага ангийн багш 2,000, ЕБС-ийн багш 11,000, англи хэлний 2,000, МСҮТ-ийн 2,000 багшийг гадаад, дотоодод бэлтгэнэ./

Аймгийн Засаг даргын мөрийн хөтөлбөр

№	Чиг үүрэг	Дэд чиг үүрэг	Хамтран хэрэгжүүлэх чиг үүрэг, оролцогч /Хуулийн нэр, зүйл, хэсэг, заалт/
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
2. Сургах ба сурах үйл ажиллагааны хөгжлийн зорилт			
2.1	Сургалцахуйн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх	Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үйл ажиллагааг хөгжүүлэх	2.5.5. Бүтээн байгуулалтын томоохон төслүүдийн нэгжид ажиллах залуучуудыг мэргэшүүлэх сургалтад хамруулан, хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжинэ. 2.5.7. Хөдөлмөрийн зах зээлд эрэлт, хэрэгцээтэй ангийг шинээр нээж, шаардлагатай мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэхэд дэмжлэг үзүүлнэ.
ҮНДСЭН ЧИГ ҮҮРЭГ			
4. Хүний нөөц, мэдлэг, инновацийг хөгжүүлэх зорилт			
4.1	Хүний нөөцийн чадавхыг дээшлүүлэх	Мэдлэг, ур чадварыг хөгжүүлэх	2.4.1. Эрдэм шинжилгээ судалгааны ажилд залуу инженер, багш нарыг хамруулан дэмжинэ. 2.4.2. Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүн, орон нутгийн

			эрдэс баялагт түшиглэн инновацад тулгуурласан шинжлэх ухааны судалгаа бүтээлийг дэмжинэ. 2.3.9. Олон улсын болон улсын түвшинд амжилт гаргасан оюутнуудыг урамшуулна. 2.5.4. Гарааны бизнес эрхлэх залуучуудад санхүүгийн дэмжлэг үзүүлнэ.
--	--	--	---

Дөрөв. Хүчин зүйлсийн зураглалын шинжилгээ

Сургуулийн менежментийн чадамжийн шинжилгээний явцад гадаад дотоод орчныг шинжилж **22 боломж, 17 аюул бэрхшээл**, дотоод орчны 34 **давуу тал, 30 сул талыг** асуудлын болон зорилгын модны шинжилгээ, SWOT шинжилгээний үр дүнгээр нийт 103 хүчин зүйлсийг тодорхойлсон.



Эдгээр хүчин зүйл тус бүр дээр экспертийн шинжилгээ хийж үзэхэд гадаад орчны нөлөөлөл 42,5 хувь, дотоод орчны нөлөөлөл 57,5 хувь байна.

Нөлөөлөл	Тоо	Хувь	
Давуу тал	41	28.1	57.5
Сул тал	43	29.5	
Боломж	37	25.3	42.5
Аюул	25	17.1	
Хүчин зүйлс	146	100.0	

Дүгнэвэл дотоод орчны хүчин зүйл ихтэй байгаа нь стратеги төлөвлөгөөний зорилго, зорилтыг хэрэгжүүлэхэд сургуулийн удирдлага, хамт олны оролцоо маш их байгааг илтгэж байна.

Стратегийн томъёоллын зураглалаас харвал **“Сул талыг арилгаж боломжийг хүртэх замаар сул талыг багасгаж, аюулаас зайлсхийх”**

А.Х.Мексоны *5Х5* шинжилгээний үр дүнд тулгуурлаж Говьсүмбэр ПК-н бизнесийн орчин, зах зээлийн төлөв байдалд хамгийн чухал 25 хүчин зүйлсийг сонгон стратегийн төлөвлөгөөний 2024-2028 оны хөгжлийн зорилго, зорилтыг тодорхойлов.

Стратегийн гол зорилтыг тодорхойлох мексоны 5х5 шинжилгээ

А.Х.Мексоны *5Х5* шинжилгээний үр дүнд тулгуурлаж хамгийн чухал 25 хүчин зүйлсийг сонгон авч нэн тэргүүн шийдвэрлэх шаардлагатай асуудлыг тодорхойлж, хөгжлийн стратегийг тодорхойлж байна.

Мексоны асуулт 1. Хамгийн их нөлөөлөх гадаад орчны 5 боломж

- 1.1 **Материаллаг бааз түшиглэн өөрийн үйл ажиллагааны орлого олох**
- 1.2 Үндэсний хэмжээнд магадлан итгэмжлэгдсэн эрэлттэй мэргэжлийн хөтөлбөрүүд магадлан итгэмжлэгдэх үйл явц
- 1.3 Хосмог сургалтын тогтолцоо

- 1.4 Ажил мэргэжлийн стандарт, чадамжийн сан
- 1.5 Мэргэжлийн зөвлөлийн хамтын ажиллагаа

Мексоны асуулт 2. Гадаад орчноос нөлөөлөх хамгийн аюултай 5 эрсдэл

- 2.1 Үр дүн, бүтээмжид суурилсан цалин, урамшууллын тогтолцоо сул
- 2.2 Мэргэжлийн багш, мэргэшсэн боловсон хүчнийг алдах эрсдэл байна
- 2.3 Эрдэм шинжилгээ, инновац, үйлдвэрлэлийн нэгдсэн хөтөлбөр байхгүй, бүтээлийн хөгжүүлэлт, дата мэдээллийн сан хөгжөөгүй
- 2.4 Инновац, шинэ санаа, мэдлэгийг хөгжүүлэх санхүүгийн боломж муу
- 2.5 Шинэ санаа бүтээлийн талаарх маркетинг, олон нийтэд түгээн дэлгэрүүлэх ажил дутмаг

Мексоны асуулт 3. Дотоод орчны хамгийн давуу 5 хүчин зүйлс

- 3.1 Үндэсний хэмжээнд өрсөлдөх чадвартай мэргэжилтэй бэлтгэх сургалтын орчин бүрдсэн
- 3.2 Дижитал технологид суурилсан сургалтын программ хангамж, цахим төхөөрөмж, хэрэгсэл ашиглалт
- 3.3 Үндэсний хэмжээнд сургууль магадлан итгэмжлэгдсэн
- 3.4 Эрэлттэй мэргэжлийн хөтөлбөрүүд магадлан итгэмжлэгдэх үйл явц эрчимжсэн
- 3.5 Дэлхийн ур чадварын уралдаанд 2 удаа оролцдог
- 3.6 Нийт багш нарын 50 гаруй % нь магистр болон түүнээс дээш зэрэг дэвтэй

Мексоны асуулт 4. Дотоод орчны хамгийн сул 5 хүчин зүйлс

- 4.1 Нийгмийн түншлэлийн хамтын ажиллагаа сул, салбарын уялдаа холбоо байхгүй, мэргэжлийн холбоод, зөвлөл хоорондын уялдаа хангалтгүй.
- 4.2 Хөндлөнгийн магадлан итгэмжлэл, дотоод чанарын баталгаажилтын тогтолцоо бүрдээгүй
- 4.3 Уурхай, аж ахуй нэгжүүдэд чадварлаг багш нараа алдах
- 4.4 Багш нарын нийгмийн асуудлыг оновчтой шийдээгүй тохиолдолд мэргэжлийн өндөр чадвартай багш нар тогтвор суурьшилтай ажиллахгүй байх
- 4.5 Багш нарын нийгмийн асуудлыг оновчтой шийдээгүй тохиолдолд мэргэжлийн өндөр түвшинтэй багш нар тогтвор суурьшилтай ажиллахгүй байна.

Дөрөв. Хамгийн чухал гэж сонгосон SWOT шинжилгээний 5 хүчин зүйлс:

- ✓ Материаллаг бааз түшиглэн өөрийн үйл ажиллагааны орлого олох
Үр дүн, бүтээмжид суурилсан цалин, урамшууллын тогтолцоо сул
- ✓ Нийгмийн түншлэлийн хамтын ажиллагаа сул, салбарын уялдаа холбоо байхгүй, мэргэжлийн
- ✓ Холбоод, зөвлөл хоорондын уялдаа хангалтгүй
- ✓ Материаллаг бааз түшиглэн өөрийн үйл ажиллагааны орлого
- ✓ Дижитал технологид суурилсан сургалтын программ хангамж, цахим төхөөрөмж, хэрэгсэл

Тав. Алсын хараа, эрхэм зорилго

АЛСЫН ХАРАА

**ХӨДӨЛМӨРИЙН ЗАХ ЗЭЭЛД ҮНЭЛЭГДЭХ УР ЧАДВАРТАЙ ҮНДЭСНИЙ
ШИЛДЭГ МЭРГЭЖИЛТЭЙ АЖИЛТАН БЭЛТГЭНЭ**

ЭРХЭМ ЗОРИЛГО

Дэвшилтэт техник, технологи бүхий Үндэсний хэмжээний жишиг Политехник коллеж болно.

ЧАНАРЫН БОДЛОГО

Байгаль орчинд ээлтэй орчныг бүрдүүлж, суралцагч, бусад оролцогч талуудын эрэлт, хэрэгцээнд нийцсэн мэргэжлийн болон техникийн боловсролын үйлчилгээг үзүүлэх замаар салбар дундын мэргэжилтэй ажилтныг бэлтгэнэ.

ҮНЭТ ЗҮЙЛС

- **МЭРГЭШСЭН БАГШ, АЖИЛТАН**
- **ОЛОН УЛСЫН СТАНДАРТ**
- **МЭДЛЭГ, ИННОВАЦ**
- **ЧАДВАРЛАГ ТӨГСӨГЧ**
- **ОЛОН ТАЛТ НИЙГМИЙН ТҮНШЛЭЛ**
- **НОГООН ХӨГЖИЛ**
- **ЭВСЭГ ХАМТ ОЛОН**

УРИА

Чадварлаг багш, Чанартай сургалт, Чадамжтай төгсөгч

Зургаа. Стратегийн зорилго, зорилтууд

НЭГ. УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТУУД

Орчин үеийн менежментийн удирдлагын арга барилыг нэвтрүүлэн чанарын болон нэгдмэл хамтын

удирдлагын тогтолцоог бүрдүүлнэ.

- 1.1 Сургуулийн зохион байгуулалтыг сайжруулах
- 1.2 Чанарын баталгаажилт, магадлан итгэмжлэлийн шалгуурыг хангах

ХОЁР. СУРГАХ БА СУРАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТУУД

Сургалт, судалгаа, инновацыг хөгжүүлэн сургалтын чанар, үр өгөөжийг дээшлүүлнэ.

- 2.1 Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үйл ажиллагааг хөгжүүлэх
- 2.2 Шаталсан бүтэц болон шинэ технологи бүхий сургалтыг нэвтрүүлэх
- 2.3 Эрдэм шинжилгээ, судалгааны үйл ажиллагааг хөгжүүлэх
- 2.4 Сурах бичиг, сургалтын орчныг хөгжүүлэх

ГУРАВ. ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТУУД

Хүний нөөцийн чадавхыг дээшлүүлж, тогтвортой байдлыг хангана.

- 3.1 Хүний нөөцийн төлөвлөлт, бүрдүүлэлтийг сайжруулах
- 3.2 Мэдлэг, технологи, инновацыг хөгжүүлэх
- 3.3 Нийгмийн хамгааллын санг үүсгэх, үр бүтээлтэй ашиглах

ДӨРӨВ. НИЙГМИЙН ТҮНШЛЭЛИЙГ ХӨГЖҮҮЛЭХ ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТУУД

Нийгмийн түншлэлийн байгууллага, хувийн хэвшлийн хамтын ажиллагааг өргөжүүлнэ.

- 4.1 Нийгмийн түншлэлийн хамтын ажиллагааны хүрээг өргөжүүлэх
- 4.2 Дотоод, гадаад хамтын ажиллагааны хүрээг өргөжүүлэх
- 4.3 Төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх нөхцөл боломжийг бүрдүүлэх

ТАВ. САНХҮҮ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТУУД

Санхүү, эдийн засгийн төлөвлөлт, хэрэгжилт, хяналтыг сайжруулах санхүүгийн чадавхыг дээшлүүлнэ.

- 5.1 Төсөв санхүүгийн төлөвлөлт, хэрэгжилт
- 5.2 Материаллаг баазын ашиглалтыг нэмэгдүүлэх
- 5.3 Төсөв, санхүүгийн хяналтыг сайжруулах

ЗУРГАА. Ерөнхий чиг үүргийн нэр: СУРАЛЦАГЧДАД ЧИГЛЭСЭН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТУУД

Суралцагчдын хөгжих, дэмжих үйлчилгээг нэмэгдүүлнэ

- 6.1 Суралцагчийн хөгжилд чиглэсэн үйл ажиллагааг өргөжүүлэх
- 6.2 Суралцагчийг дэмжих, оролцоог сайжруулахад чиглэсэн үйл ажиллагааг өргөжүүлэх

ДОЛОО. Ерөнхий чиг үүргийн нэр: ЧАНАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТОГТОЛЦООНЫ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ХАНГАХ ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТУУД

Чанарын бодлого, зорилго зорилтуудыг хэрэгжүүлж сонирхогч талуудын хэрэгцээг бүрэн хангана

- 7.1 Хяналт үнэлгээний тогтолцоог бүрдүүлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх
- 7.2 Чанарын менежментийн тогтолцоог үнэлэх шалгуур үзүүлэлтэд чиглэсэн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх

Долоо. Стратегийн зорилгыг хэмжих шалгуур үзүүлэлт, суурь болон зорилтот түвшин, стратеги

Бодлогын баримтад тусгагдсан болон үндсэн чиг үүргээ хэрэгжүүлэх зорилт, арга зам	Шалгуур үзүүлэлт	Суурь түвшин 2024	Зорилтот түвшин 2028	Санхүүгийн эх үүсвэр	Хэрэгжих хугацаа	Хариуцах эзэн
Нэг. Ерөнхий чиг үүргийн нэр: УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТЫН ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО						
Үндсэн чиг үүргийн нэр: <u>Менежментийн чадамжийг хөгжүүлж, бэхжүүлнэ.</u>						
Зорилт 1.1. Сургуулийн бүтэц, зохион байгуулалтыг сайжруулах						
1.1.1. Стратеги төлөвлөгөөг хэлэлцэн батлах, хэрэгжилтэд хяналт, шинжилгээ, үнэлгээ хийх, үр дүнг үнэлэх	Хэрэгжилтийн хувь	Говьсүмбэр ПК-н хамт олноос сургуулийн 2019-2023 оны ерөнхий чадамжийн өөрийн үнэлгээний үндсэн 7 үзүүлэлтийн дундаж 70,6 хувь буюу “САЙН” гэж үнэлэгдсэн байна.	Хэрэгжилт 100% Аливаа үйл ажиллагааны гүйцэтгэлд дүн шинжилгээ, үнэлгээг тогтмол хийж, байнгын сайжруулалтыг хийж хэвшсэн байна.	5,500.0	Жил бүр	СУЗ 33
1.1.2. Байгууллагын хэмжээнд мөрдөгдөх дүрэм, журмуудыг шинэчлэн боловсруулах, хөгжүүлэх, танилцуулах, хэрэгжүүлэх	Боловсруулагдсан дүрэм, журам	2024 оны 11 дүгээр сарын 01-ний байдлаар 11 дүрэм, журам сургуулийн хэмжээнд мөрдөгдөж байна.	Сургуулийн хэмжээнд эрсдлийн үнэлгээг жилд 1 удаа хийж, шаардлагатай дүрэм журмын хэрэгцээг тодорхойлж, шинээр болон шинэчлэн сайжруулсан 2-оос доошгүй дүрэм журам батлуулсан байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	33 ISO баг
1.1.3. Сургуулийн удирдлагын эрх, үүргийн матрицыг шинэчлэх, албан тушаалын тодорхойлолтыг боловсронгуй болгох	Мэдлэгийн менежментийг нэвтрүүлэх Процессын зураглал Албан тушаалын тодорхойлолт боловсруулах	20 ажлын байрны тодорхойлолт боловсруулагдсан байна. Ажил үүргийн давхардал байна.	Ажил үүргийн давхардлыг арилгаж, 24-н ажлын байрны тодорхойлолтыг шинэчлэн боловсруулж, баталсан байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	ЗАА, СА Хүний нөөц
1.1.4. Цахим тоног төхөөрөмж ашиглалтыг сайжруулах /хурал зөвлөгөөн, цахим болон зайн сургалт хийх/	Цахим тоног төхөөрөмжийн хүчин чадалыг нэмэгдүүлэх Цахимаар хийх	МУЗГ-ын санхүүжилтээр цахим тоног төхөөрөмжөөр бүрэн хангагдсан.	Удирдах зөвлөлийн хурал– 2 удаа, Захирлын зөвлөлийн хурал–	323,240.0	Жил бүр	33 CA IT

	боломжтой хурал, зөвлөгөөн, сургалтын хэрэгцээг тодорхойлох		6-аас доошгүй удаа, хамтран ажиллах үйл ажиллагааны хүрээнд–2-оос доошгүй удаа үр дүнтэй хурал зөвлөгөөн, сургалтыг хэрэгжүүлж хэвшсэн байна. Цахим болон зайн сургалтын анги шинээр нээж туршсан байна.			
1.1.5. Байгууллагын нийтлэг үйлчилгээний журмыг нэвтрүүлэх	Батлагдсан Байгууллагын нийтлэг үйлчилгээний журам	Дотоод журмаар зохицуулагддаг.	Байгууллагын нийтлэг үйлчилгээний 3-аас доошгүй журмыг боловсруулж, мөрдөж хэвшсэн байна. Байгууллагын соёл төлөвшсөн байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	33 ЗАА
<u>Зорилт 1.2. Чанарын баталгаажилт, магадлан итгэмжлэлийн шалгуурыг хангах</u>						
1.2.1 “Тэгш, хүртээмжтэй, эрүүл, аюулгүй сургууль” бодлогыг хэрэгжүүлэх	“Тогтвортой хөгжлийн зорилго-4” Суралцагчдын суралцахуйн алдагдлыг тодорхойлсон байна. Сургалтын ахиц дэвшлийг хэмжсэн байна. Нэгтгэн дүгнэх зорилгоор суралцагчийн үнэлгээний хэрэгслийг боловсруулж ашигласан байдал.	Тусгайлсан бодлого хэрэгжүүлж ажиллаагүй.	Суралцагч бүр хүлээн зөвшөөрөгддөг, хүндлэгддэг, үнэлэгддэг гэдгээ мэдрэх боломж олгосон тэгш хүртээмжтэй, эрүүл аюулгүй орчинд чанартай боловсролыг эзэмшиж, тэгш бус байдал арилсан байна. Жендэрийн ялгаа болон ялгаварлан гадуурхалт	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	ЗАА, СА СНА

			арилсан байна.			
1.2.2 Байгууллагын магадлан итгэмжлэлд орох	Магадлан итгэмжлэлийн шалгуур шаардлага	2022 онд 5 жилээр магадлан итгэмжлэгдсэн.	2027 онд 5 жилээр дахин магадлан итгэмжлэгдсэн байна.	15,000.0	2027-2028 онд	Сургуулийн Магадлан итгэмжлийн комисс
1.2.2. Тэргүүлэх болон эрэлттэй мэргэжлийн хөтөлбөрийг магадлан итгэмжлэл хийлгэх	Тэргүүлэх болон эрэлттэй мэргэжлийн хөтөлбөр	2 хөтөлбөрийг магадлуулахаар өөрийн үйл ажиллагааны эхний тайлан өгсөн.	2025 онд 2, 2026 онд 1, 2027 онд 1, 2028 онд 1, Нийт 5-аас доошгүй суралтын хөтөлбөрийг магадлан итгэмжлүүлсэн байна.	25,000.0	2025-2028 онд	СА
1.2.3 ISO 9001:2015 Чанарын менежментийн тогтолцоо ОУ-ын стандартыг нэвтрүүлэх, баталгаажуулах	Чанарын менежментийн тогтолцоо стандартын шалгуур шаардлага	2024 оны 02 дугаар сараас нэвтрүүлж эхэлсэн.	Чанарын баталгаажилтын тогтолцоо бүрдсэн, ISO ОУ-ын стандартыг баталгаажуулсан байна.	15,000.0	2024-2025 онд	33 СА 3AA
1.2.4 ISO 21001:2018 Боловсролын байгууллагын менежментийн тогтолцоо ОУ-ын стандарт нэвтрүүлэх, баталгаажуулах	Сургалтын чанар	2024 оны 02 дугаар сараас нэвтрүүлж эхэлсэн.	Суралцагч ба бусад үр шим хүртэгсэд сэтгэл ханамжтай болсон байна. ISO ОУ-ын стандартыг баталгаажуулсан байна.	15,000.0	2024-2025 онд	33 СА
1.2.5 Бүтээмжийг нэмэгдүүлэх “САБ” (сайн арга барил) болон 5C тогтолцоо хэрэгжүүлэх, бүрдүүлэх	“САБ” (сайн арга барил) болон 5C тогтолцооны шалгуур шаардлага	ХАБЭА-н эрсдлийн үнэлгээ хийж, зөвлөмж өгч ажилладаг.	“САБ” (сайн арга барил) болон 5C тогтолцоог хэвшүүлсэн байна.	5,000.0	Жил бүр	ISO баг Эко зөвлөл ХАБ,ЭА
1.2.6 Багш, суралцагчдын ногоон хөгжлийн боловсролыг дээшлүүлж, “Ногоон Мэргэжлийн боловсрол” ойлголтыг нэвтрүүлэн “ЭКО СУРГУУЛЬ” ОУ-ын хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	Тогтвортой хөгжлийн 17 зорилго “Эко сургууль” ОУ-ын хөтөлбөрийн шалгуур шаардлага	Олон улсын “Эко сургууль” хөтөлбөрийн мөнгөн гэрэгэ өргөмжлөлтэй.	Ногоон хөгжлийн бодлогыг байгууллагын үйл ажиллагаа бүрт хэрэгжүүлж “Эко сургууль” ОУ-ын хөтөлбөрийн алтан гэрэгэ, “Ногоон туг”-ийг гардаж авсан	9,000.0	2025-2027 онд	Эко зөвлөл

			байна. ISO 14001:2015 Байгаль орчны менежментийн тогтолцоо ОУ-ын стандартын шалгуур шаардлагыг тодорхой хэмжээнд хангаж Эко, Ногоон хөгжлийн бодлогын эрх зүйн орчинг бүрдүүлсэн байна.			
Хоёр. Ерөнхий чиг үүргийн нэр: СУРГАХ БА СУРАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТУУД						
Үндсэн чиг үүргийн нэр: <u>Сургалтын чанар, хүртээмжийг дээшлүүлнэ.</u>						
<u>Зорилт 2.1. Мэргэжлийн боловсрол, сургалтын үйл ажиллагааг хөгжүүлэх</u>						
2.1.1. “Үндэсний хэмжээний ур чадвар” -ын уралдаанд амжилттай оролцох	Техник тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгсэл, материалын шаардлага Монгол ур чадварын амжилт	Гагнуур, автомашин, цахилгаан, токарийн 4 мэргэжлээр оролцдог.	Монгол ур чадварт 4 төрлөөр амжилттай оролцсон байна. Эксперт багш, оролцогч хүүхдийн тоо нэмэгдэж, амжилт гаргасан байна.	48,000.0 /1 мэргэжилд 7,000.0/	2025-2027 онд	СА
2.1.2. Чадамжид суурилсан сургалтын хөтөлбөрийн гүйцэтгэл, үр нөлөөг үнэлж, сайжруулалтыг үе шаттай хийх	ЧССХ-ийн шалгуур шаардлага ААНБ, ажил олгогч, ИТА нарын санал	Хөтөлбөрийн сайжруулалт хийгддэг. Хөтөлбөрүүд дээр үе шаттай дүн шинжилгээ хийх шаардлагатай.	ААНБ, ажил олгогч нарын хэрэгцээ шаардлагыг хангасан 15 мэргэжлийн сургалтын хөтөлбөрийг ИТА- нуудтай хамтран шинэчлэсэн байна.	20,000.0	Жил бүрийн 6 сард	СА Хамтран ажиллагч ААНБ-ууд
2.1.3. Бүс орон нутгийн хэмжээнд эрэлттэй тэргүүлэх мэргэжлүүдээр шинэ мэргэжилийн эрх авах, мэргэшлийн түвшний шаардлагад нийцсэн үндэсний	БЕХ-ийн 26-р зүйлийн 26.1.21, Зөвшөөрлийн тухай хуулийн 5.3, 5.4-р зүйл,	Тусгай зөвшөөрөл дээрх 15 мэргэжлийн хөтөлбөртэй.	Эрчим хүч, аж үйлдвэр, хөнгөн үйлдвэр, төмөр зам, соёл урлагын чиглэлээр шинээр 2 анги нээсэн	2,450.0	2025-2028 онд	СА

мэргэшлийн шаталсан бүтцийн уялдааг хангасан сургалтын хөтөлбөр боловсруулах			байна.			
2.1.4. Насанд хүрэгчид болон тусгай хэрэгцээт бүлэгт зориулсан мэргэжлийн чадамж олгох төрөл бүрийн хэлбэртэй сургалтыг зохион байгуулах	Богино хэмжээний түр сургалтын шалгуур шаардлага	Баруун бүсийн сургалтын төв ХХК-тай хамтран вагон үзэгч, өртөөний жижүүр бэлтгэх богино хугацааны сургалт зохион байгуулж, 55 суралцагч хамрагдаж, ажлын байранд гарсан.	Төрийн болон хувийн хэвшлийн ААН-ийн захиалгаар мэргэжилтэй ажилчдад мэдээлэл технологи, мод үржүүлэг, автозам, төмөр замын чиглэлээр мэргэжлийн сургалт зохион байгуулна. Тусгай хэрэгцээт иргэдэд чиглэсэн богино хугацааны сургалтыг ХХҮГ-тай хамтран зохион байгуулсан байна.	Хувьсах зардал	Жил бүр	СА ХХҮГ
2.1.5. Хичээлийн агуулга, хэлбэр (content)-ийг хөгжүүлэх мультмедиа багийг бүрдүүлж мульт медиа дижитал технологи бүхий цахим хичээлийг хөгжүүлэх	Цахим хичээлийн сан, ашиглалт	15 ээлжит хичээлийн цахим хичээл боловсруулагдсан. Багш, суралцагчдын цахим ур чадварын түвшинг тодорхойлох шаардлагатай.	Цахим хичээлийн сан, ашиглалт - Иж бүрэн 3 хичээл - Ээлжит хичээлийг багш бүр дээр 3-аас доошгүй. Контентийн тоо - 8 Багш, суралцагчдын цахим ур чадварын өсөлт нэмэгдсэн байна. Цахим хичээл хөгжүүлэлтийн багтай болсон байна.	20,000.0	2025-2028 онд	СА Цахим хөгжүүлэлтийн баг
2.1.6. Багш хичээл сургалт, дадлагын цагийг үр дүнтэй ашиглаж,	Ээлжит хичээлийн хяналт	Нэгж хичээлийн хөтөлбөрийн батлалт	Суралцагчдаас санал асуулга,	22,500.0	Хичээлийн жил	СА

сургалтын агуулгыг суралцагчдад бүрэн эзэмшүүлэх, СА хяналт үнэлгээг сайжруулах	Цаг бүртгэл Камерийн хяналт	Цагийн бүртгэл	явцын, хөндлөнгийн шалгалтыг хичээлийн жилийн эхэнд, төгсгөлд авч багшийн үр дүнг суралцагчын өсөлтийн хувиар үнэлж хэвшсэн байна.		бүрийн 1, 3 дугаар улиралд	
2.1.7. Нийгмийн түншлэл, сонирхогч талуудтай хамтран захиалгат сургалтыг гүйцэтгэх	Хамтарсан сургалт зохион байгуулсан ААНБ-ын тоо Төгсөгчдийн тоо	2024 онд 2 байгууллагатай хамтран сургалт хийсэн.	Жил бүр 2-оос доошгүй ААНБ-ын захиалгат сургалтыг зохион байгуулж, 60-аас доошгүй хүнийг сургаж, мэргэжил олгосон байна.	16,800.0	Жил бүр	СА НТАЗ
2.1.8. Богино хугацааны хөтөлбөрт дүгнэлт авч зохион байгуулах	Богино хугацааны түр сургалтын шалгуур шаардлага	7 мэргэжлээр богино хугацааны сургалт явуулах, дүгнэлт авахаар хөтөлбөрийг боловсруулан хүргүүлсэн.	7 мэргэжлээр богино хугацааны сургалт зохион байгуулах, хөтөлбөрийн дүгнэлт авч 4-оос доошгүй сургалт явуулсан байна. Нэмэлт мэргэжлээр дүгнэлт авах шаардлага гарч ирвэл тухай бүрт нь авч, сургалт зохион байгуулсан байна.	5,000.0	Жил бүр	СА
2.1.9. Хосмог сургалтыг зохион байгуулах	Дүрэм журмын шалгуур шаардлага	Хуульд шинээр тусгагдсан заалт	Ажил олгогчийн захиалгаар хосмог сургалтыг 4-өөс доошгүй удаа чанартай зохион байгуулж, мэргэжилтэй ажилтан бэлтгэсэн байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	СА
Зорилт 2.2. Шаталсан бүтэц болон шинэ технологи бүхий сургалтыг нэвтрүүлэх						

2.2.1. Шаталсан сургалтыг хэрэгжүүлж, чанар, үр өгөөжийг дээшлүүлэх	Дүйцүүлсэн хөтөлбөр Дэвшин суралцсан суралцагчдийн тоо	Их дээд сургуультай хөтөлбөр дүйцүүлсэн, гэрээгээр шатлан суралцуулсан суралцагч байхгүй боловч багш нарыг дүйцүүлэн сургаж байна.	Их дээд сургуульд суралцагчийн тоон судалгааг гаргаж, тоог ахиулах, МБ-ын сургалтаас ТБ-ын сургалтад шатлан суралцагчдын тоог нэмэгдүүлэх.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	СА
2.2.2. Ахлах сургуулийн хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх	Дүрэм журмын шалгуур шаардлага	Дүрэм журам судалж байна.	Магадлан итгэмжлэгдсэн 2 хөтөлбөрийг ахлах сургуулийн хөтөлбөрт хэрэгжүүлэх ажлыг дүрэм журмын дагуу эхлүүлсэн байна.	Батлагдсан төсөв	2025-2028 онд	СА
2.2.3. Коосэн болон Pearson хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх замаар сургалтын шинэ технологийг нутагшуулах	Коосэн болон Pearson хөтөлбөр шалгуур шаардлага	Судалж байна.	Коосэн болон Pearson хөтөлбөрийг тус бүр 1 мэргэжил дээр нэвтрүүлж, сургалт эхэлсэн байна.	Батлагдсан төсөв	2025-2028 онд	СА
Зорилт 2.3. Эрдэм шинжилгээ, судалгааны үйл ажиллагааг хөгжүүлэх						
2.3.1. Судалгаа хөгжүүлэлтийн журмыг боловсруулж хэрэгжүүлэх	Журам	-	Журмын хэрэгжилтийг ханган ажиллаж хэвшсэн байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	СА
2.3.2. Мэргэжлийн зэрэг, боловсролын цол ахиулах судалгаа, арга зүйг дэмжих урамшууллын хөшүүргийг нэвтрүүлэх	Үйлдвэрчний эвлэлийн хороо Хамтын сан	Суралцах хугацаанд цалинтай чөлөө олгодог.	Зэрэг, цолоо ахиулсан багш, ажилчдын тоо. Санхүүжилтын хэмжээ нэмэгдсэн байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	ЗАА ҮЭ
2.3.3. Багш нарын дунд инноваци, эрдэм шинжилгээ, судалгааны үйл ажиллагааг идэвхжүүлж, чадавхыг бэхжүүлэх	Эрдэм шинжилгээний хурал, бүтээл	Жил бүр инноваци шингэсэн бүтээл, илтгэлийн уралдааныг зохион байгуулдаг.	Эрдэм шинжилгээний хурал, бүтээлийн чанар, үр өгөөжийг дээшлүүлсэн байна. Улс, бүс, аймагт шалгарсан эрдэм	1,500.0	Жил бүрийн 4 дүгээр улирал	СА

			шинжилгээний бүтээлийг хэвлэж, хичээл сургалтад ашигласан байна.			
2.3.4. Суралцагч ба бусад сонирхогч талуудын хэрэгцээ хүлээлтийг тодорхойлох, ойлгох, тэдний сэтгэл ханамжийг дээшлүүлэх чиглэлээр судалгаа хийж, үр дүнг тодорхойлох	Сайн боловсруулсан асуулгын хуудас	Суралцагч нараас сургалтын орчны судалгаа, ОХХ-ны үйлчилгээний судалгаа, багш, ажилтнуудаас ажлын байрны болон үйл ажиллагааны сэтгэл ханамжийн судалгаа авсан.	Суралцагч болон сонирхогч талуудын хэрэгцээ шаардлага, сэтгэл ханамж тодорхой болсон байна. /жил бүр сайжруулах/	500,000	Жил бүр	СА Судалгаа, шинжилгээний баг
2.3.5. Суралцагчдын хувь хүний санхүү, интерпенершип хичээл МБС-д заах болсонтой холбоотой төсөл боловсруулах үр чадварыг хөгжүүлэх, инноваци шингэсэн бүтээлийн уралдаан, туршилт судалгааг хөгжүүлэх	Үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэх боломж бүхий инновацийн бүтээгдэхүүн	Багш, оюутны хамт зохион байгуулдаг. Төгсөлтийн өмнөх төсөлт ажил болгож зарлаж хэвшсэн.	Инноваци шингэсэн бүтээл, бүтээгдэхүүн үйлдвэрлэлийн тоо. Өөрийн үйл ажилллагааны орлого нэмэгдсэн байна.	34,020.0	Жил бүр	СА
2.3.6. Ажил мэргэжлийн стандарт, сургалтын хөтөлбөр, үнэлгээний төлөвлөгөө боловсруулах мэргэшсэн багтай болох	Ажил мэргэжлийн стандарт Сургалтын хөтөлбөр, Үнэлгээ, баталгаажуулалтын ажилтны шалгуур шаардлага	Үнэлгээ баталгаажуулалтын ажилтан 2 багш, үнэлгээний ажилтан 17 багш, ажилтан бэлтгэгдсэн.	Ажил мэргэжлийн стандарт, сургалтын хөтөлбөр, үнэлгээ, баталгаажуулалтын 5 хүний бүрэлдэхүүнтэй мэргэшсэн багтай болсон байна.	2,250.0	2025 онд	СА
2.3.7. Боловсролын салбарын цахим мэдээллийн системийг ашиглах, хэрэгжүүлэх	Боловсролын яамнаас МБ-ын салбарт ашиглаж байгаа цахим систем	E-TVET.MN, MBS.EES.MN ашиглаж байна	2024 оны 12 дугаар сарын 23-ны А/2866 тоот чиглэл хавсралт журам, шаардлагын дагуу ажиллаж эхэлсэн байна. Мөн төрийн албаны ERP системийг бүрэн нэвтрүүлсэн байна.	30,000.0	2025-2028 онд	СА

Зорилт 2.4. Сурах бичиг, сургалтын орчныг хөгжүүлэх

2.4.1. Сурах бичиг, гарын авлага, хэрэглэгдэхүүнийг сайжруулах, шинээр боловсруулах	6628 гарын авлага хэрэглэгдэхүүнтэй.	Үндэсний хэмжээний сурах бичиг, гарын авлага 3, багшийн гарын авлага 3, 38 багшийн 6480 тараах материал, 11 багшийн орчуулгын 19 гарын авлага, 48 багшийн 126 ширхэг сурах бичиг, гарын авлагатай.	Багш нарын боловсруулсан гарын авлагын тоог 1,5 хувиар өсгөсөн байна.	Жил тутам сургуулийн нийт төсвийн 3%	2025-2028 онд	CA CA3H
2.4.2. Номын сангийн фондын баяжилтыг мэргэжлийн болон ерөнхий эрдмийн, бусад хөгжлийн номоор бүрэн хангах	1174 төрөл ангийн 12103 ширхэг номтой.	Ерөнхий эрдмийн 15 төрлийн 663 сурах бичиг 5,5 хувийг, мэргэжлийн ном 6479 ширхэг 53,5 хувийг эзэлж байна.	2025-2028 онуудад Ерөнхий эрдэм 15 төрлийн 300 ном 2,5 хувь, Мэргэжлийн ном 17 төрийн 300 ширхэг ном 2,5 хувь, Уран зохиол, танин мэдэхүйн, сэтгэн бодох, хувь хүний хөгжлийн ном 2 хувиар тус тус жил бүр өссөн үзүүлэлттэй болсон байна.	Жил тутам сургуулийн нийт төсвийн 3%	2025-2028 онд	CA Номын санч
2.4.3. Мульт медиа дижитал технологид суурилсан дэвшилтэт технологи бүхий сургалтын орчныг хөгжүүлэх	Lib4U номын сангийн үүлэн технологид суурилсан цогц програм хангамжтай.	Lib4U номын сангийн цогц програм нь электрон номын сан, электрон каталог байгуулах, номын сангийн хөмрөгт байх ном, тогтмол хэвлэл, эрдмийн ажил, аудио видео гэх мэт материалуудыг бүртгэх, зураасан кодын тусламжтайгаар номын сангийн үйлчилгээ, тооллого хийх үйл ажиллагааг	Цахим мэдээллийн сан үүсгэх техник тоног төхөөрөмжийн судалгаа хийж, техникийн тодорхойлолт, үнийн судалгаа болон ном хэвлэлийг цахим хэлбэрт оруулах аргачлал, төлөвлөлт зохион байгуулалтыг гарган ажиллаж,	Цахим ном худалдан авах 400.000, Скайнер 1,800.000, зөөврийн компьютер 3,000.0, цахимжуулсан номын эхийг хадгалах хард диск 900.000	2025-2028 онд	CA

		автоматжуулах, номын сантай холбоотой төрөл бүрийн тайлан, статистик мэдээллээр 100% хангагдсан.	ном, хэвлэлийг цахим хэлбэрт шилжүүлэх, шаардагдах төсвийн төсөөлөл боловсруулж, холбогдох хууль тогтоомжийн хүрээнд худалдан авалтыг зохион байгуулсан байна.			
Гурав. Ерөнхий чиг үүргийн нэр: ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТУУД						
Үндсэн чиг үүргийн нэр: <u>Хүний нөөцийг хөгжүүлж, чадамжийг дээшлүүлнэ.</u>						
<u>Зорилт 3.1. Хүний нөөцийн төлөвлөлт, бүрдүүлэлтийг сайжруулах</u>						
3.1.1. “Багшийн хөгжил” хөтөлбөрийг шинэчлэн боловсруулах замаар чадамжийн түвшнийг ахиулах	“Багшийн хөгжил” - ийн төлөвлөгөө 2024	Багшийн хөгжлийн хөтөлбөр байхгүй	“Багшийн хөгжил” хөтөлбөрийг боловсруулж, хэрэгжилт 100 хувьд хүрсэн байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	ЗАА, СА, Багш нарын зөвлөл
3.1.2. Үйлдвэр, аж ахуйн газарт нэвтэрч байгаа шинэ техник, технологийг эзэмшүүлэх зорилгоор багш-инженер солилцооны хөтөлбөр хэрэгжүүлэх	Шинэ техник технологийн судалгаа Багш-инженер солилцооны хөтөлбөр	ИТА-ыг урьж дадлагын тайлан хамгаалалт төгсөлтийн диплом хамгаалалтанд оролцуулж хэвшсэн.	Багш-инженер солилцооны хөтөлбөрийг боловсруулж, жилд 3-аас доошгүй багш ИТА-ны солилцооны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлсэн байна.	2,400.0	Жил бүр	ЗАА, СА
3.1.3. Багш бэлтгэх бодлогыг хэрэгжүүлэх	Журам боловсруулж, хэрэгжүүлсэн байдал	Бодлогын баримт бичиг байхгүй.	Багшийн 3-н тулгуурт бодолгыг хэрэгжүүлж ажилласан байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	СА, Багш нарын зөвлөл
3.1.5. Багшийн чадамжийн үнэлгээний тогтолцоог бүрдүүлж, дутагдалтай чадамжийг дээшлүүлэхэд суурилсан сургалт хөгжүүлэлт хийх	Үнэлгээний шалгуур үзүүлэлт Сургалтын хөтөлбөр	Үнэлгээ хийгдээгүй байна.	Багш ЧССХ-ийн хүрээнд мэргэшлийн өндөр мэдлэгтэй болсон байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	СА САЗН
3.1.6. Залуу багш нарын дадлагажуулах хөтөлбөрийг боловсруулан хэрэгжүүлэх	“Шинэ ажилтны хөтөлбөр”	Хөтөлбөр байхгүй.	Шинэ багш, ажилтан дадлагажуулах хөтөлбөрийг	5,000.0	Тухай бүрт	ЗАА, СА

			боловсруулж, хэрэгжүүлсэн байна.			
3.1.7. ХАБЭА-н мэргэшсэн, зөвлөх мэргэжилтний баг бүрдүүлж ХАБ-ын соёлыг багш, ажилчид, суралцагчдад төлөвшүүлэх	ХАБ-ын багийн мэдлэг чадвар, мэргэшсэн байдал, гэрчилгээжүүлэлт Эрсдлийн үнэлгээ хийх чадвар	Сургуулийн ХАБЭА ахлах ажилтан болон багш нар аймгийн ОБГ-тай хамтран сургуулийн эрсдлийн үнэлгээг хийсэн.	Мэргэшсэн багтай болж, ХАБЭА-н мэдлэг чадвар, хандлага, соёлыг төлөвшүүлсэн байна.	30,000.0	Жил бүр	ЗАА, СА
Зорилт 3.2. Мэдлэг, технологи, инновацыг хөгжүүлэх						
3.2.1. Эрдэм шинжилгээний бүтээл, патент, ашигтай загварын гэрчилгээ авах	Эрдэм шинжилгээний бүтээл, патент	Нэг бүтээл дээр ашигтай загварын гэрчилгээ авсан.	Суралцагчдын төгсөлтийн ажлын бүтээлээр 4-өөс доошгүй патент, ашигтай загварын гэрчилгээ авах. Багш нарын эрдэм шинжилгээний бүтээлийг хэвлэж, олон нийтэд түгээсэн байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	ЗАА, СА
3.2.2. Бичил үйлдвэрлэл, гарааны компани, бизнес инкубатор төвийг хөгжүүлэх	Бичил үйлдвэрлэл, гарааны компани, бизнес инкубатор	-	Бичил үйлдвэрлэл, гарааны компани, бизнес, инкубатор төв шинээр байгуулах. Багш, оюутан суралцагчдыг өөрөө өөртөө ажлын байр бий болгох ажилд дэмжлэг үзүүлэх, төсөл бичих арга зүйгээр хангаж ажилласан байна. ХХҮГ-аас гарааны бизнесийн зээлд хамруулсан байна.	40,000.0	Жил бүр	ЗАА, СА ХХҮГ
3.2.3. Багшийг тасралтгүй хөгжүүлэх, өөр мэргэжлээрээ хөрвөх боломжийг нэмэгдүүлэх	Мэргэшлийн түвшин 3-5 жилийн элсэлтийн квотын	Хөрвөх боломжтой багшийн судалгааг гаргах	Мэргэшлийн түвшиний хөгжил хөрвөх мэргэжил	Өөрийн орлогоор	Жил бүр	ЗАА, СА

	төсөөлөл Хөрвөр чадвар-Хос мэргэжил	3-5 жилд элсэлтгүй болох багшийн судалгааг гаргаж, хөрвүүлэх бодлого барьж байна.	эзэмшсэн багшйн тоог гаргаж, давтан болон хөрвөх боломжтой мэргэжлээр сургасан байна.			
3.2.4. Мэргэжлийн багшийн “Нарийн мэдлэг, ур чадвар”-ыг тодорхойлж, түгээн дэлгэрүүлэх сургалтыг зохион байгуулах	Багшийн “Нарийн мэдлэг, ур чадвар” Сургалтын хөтөлбөр	ААНБ-тай хамтран 2 удаагийн мэргэжил дээшлүүлэх сургалт хийсэн	Хичээлийн жилд салбарын багш нарыг чадавхижуулах сургалтыг 1-ээс доошгүй удаа хийсэн байна.	Төлбөрийн орлогоор	Жил бүр	ЗАА, СА НТ
<u>Зорилт 3.3. Нийгмийн хамгааллын санг үүсгэх, үр бүтээлтэй ашиглах</u>						
3.3.1. Багш, ажилчдын “Нийгмийн баталгааг хангах” журмыг боловсруулж батлуулан, арга хэмжээний нэгдсэн төлөвлөгөө гаргаж хэрэгжүүлэх	Багш, ажилчдын нийгмийн хамгааллын хөтөлбөр	Багш ажилтны нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөр хэрэгжүүлдэг.	Багш, ажилчдын нийгмийн баталгааг хангах хөтөлбөрийг шинэчлэн боловсруулж, хөтөлбөрийн хэрэгжилт хангагдсан байна.	Сургуулийн өөрийн орлогоор	Жил бүр	ЗАА Хүний нөөц
3.3.2. Багш, ажилчдыг орон сууцаар хангах, орон сууцыг өмчлөх, өрхийн хэрэгцээний газартай болгох асуудлыг шийдвэрлүүлэх	Орон сууцаар хангах журам Орон сууцыг өмчлөлд хамрагдах шалгуур шаардлага	30 багш, ажилтныг сургуулийн орон сууцанд бага түрээстэйгээр оруулсан.	Орон сууцны тодорхой хувийг өмчлөх асуудлыг шийдвэрлүүлэх ажлыг судлаж эхлүүлсэн байна.	-	2027-2028 онд	ЗАА
3.3.4. Ахмадын сан, хөгжлийн сан байгуулах	Ахмадын тухай хууль Журмын хэрэгжилт	Ахмадын санг байгуулж. нийт төсвийн 1 хувийг төвлөрүүлж, журмын дагуу зарцуулж байна.	Ахмадын сан, хөгжлийн сан батлагдсан төсвийн 1 хувийг жил бүрийн хэмнэлтээс төвлөрүүлж, журмын дагуу зарцуулсан байна.	40,326,911.00	Жил бүр	ЗАА Сургуулийн ахмадын зөвлөл
Дөрөв. Ерөнхий чиг үүргийн нэр: НИЙГМИЙН ТҮНШЛЭЛ, ГАДААД ХАРИЛЦААГ ХӨГЖҮҮЛЭХ ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТУУД						
Үндсэн чиг үүргийн нэр: <u>Нийгмийн түншлэлийн хүрээг өргөжүүлнэ.</u>						
<u>Зорилт 4.1. Нийгмийн түншлэлийн хамтын ажиллагааны хүрээг өргөжүүлэх</u>						
4.1.1. Үйлдвэрлэлийн дадлагын чанарыг үр дүнтэй болгох, төгсөгчдийн ажил эрхлэлтийн түвшинг	Гэрээ, санамж бичиг байгуулсан ААНБ-ын тоо	2024 онд 93 ААНБ-д 189 суралцагч мэргэжлийн дагуу	Дадлага хийх гурвалсан гэрээг жил тутамд 5	11,088.0	Жил бүрийн 12 дугаар	СА НТ

нэмэгдүүлэх	Дадлагын удирдамж	дадлага хийсэн. 2024 оны нийт 197 төгсөгчөөс 109 төгсөгч ажлын байраар хангагдаж 55,3 хувьтай байна.	ААНБ-аар нэмэгдүүлэн хамтран ажиллах гэрээ байгуулж, мэргэжлийн багшаар удирдуулна. Төгсөгчдийн ажил эрхлэлтийг жил тутамд 5 хувиар нэмэгдүүлж, ажиллана. Мэргэжлийн 24 багш нийт 14 мэргэжлээр 28 кредит цагийн дадлага удирдан явуулсан байна.		сарын 10-ны дотор тоон мэдээ гарсан байна. Улирал бүрд хувиар гаргана.	
4.1.2. Төгсөгчдийн мэргэжлийн ур чадвар, мэргэжлийн зэрэг ахиулах чиглэлээр ААНБ-тай хамтран ажиллах	Бэлтгэн гаргасан төгсөгчдийн ХЗЗ-д өрсөлдөх онол, ур чадварыг тасралтгүй дээшлүүлэх, ажлын байран дээр сургах хөтөлбөрийг хэрэгжүүлсэн байна.	Төгсөгч нарыг ААНБ-уудад ажлын байранд зуучлах ажлыг хэрэгжүүлдэг.	Төгсөгчдийн мэргэжлийн ур чадвар, мэргэжлийн зэрэг ахиулах чиглэлээр ААНБ-тай хамтран ажиллаж, жил бүр 5 хүртэлх төгсөгчийг ажлын байранд давтан сургаж, мэргэжил дээшлүүлсэн байна.	18,390.0	Жил бүрийн 9 болон 12 сард элсэлт авна.	СА НТ
4.1.3. Элсэлтийг нэмэгдүүлэх, сургалтын цар хүрээг өргөжүүлэх чиглэлээр ажиллах	Элсэлтийн квот	Хөдөлмөрийн зах зээлийн судалгаа, тоон мэдээлэлд тулгуурлан квотын саналыг Боловсролын яаманд хүргүүлж батлуулдаг.	Сургалтын цар хүрээг нэмэгдүүлэх зорилгоор 2025-2028 онд 2-оос доошгүй шинэ мэргэжлийн анги нээсэн байна. /30 суралцагч/	250,500.0	2026-2028 онуудад 2 мэргэжил	СА НТ
4.1.4. Сурталчилгаа, маркетингийн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх	Маркетингийн төлөвлөгөө, хэрэгжилт	Сургуулийн вэб сайт, фэйсбүүк пэйж хуудсаар мэдээллийг түгээдэг.	Олон нийтийн радиогоор мэдээлэл түгээх, сошиал орчинд	3,487.5	Жил бүрийн 3 сараас 10 сар	СА, НТ

			сурталчилгаа байршуулах, boost хийх /15,000 хүнд хүрсэн байна./		хүртэл	
4.1.5. Байгууллага аж ахуйн нэгжүүдийг оролцуулан төр, хувийн хэвшлийн зөвлөгөөнийг зохион байгуулж МБСБ, түншлэгч байгууллагуудын уялдаа холбоог сайжруулна	Оролцогчдын тоо	Сургуулийн төгсөгчдийн холбоог байгуулсан. Хамтран ажиллагч байгууллагуудтай хамтран мэргэжлийн зөвлөлийг байгуулсан. 2	Сургалтын үйл ажиллагаа явуулдаг бүх мэргэжлийн түншлэгч байгууллагуудыг оролцуулан 2 жил тутамд түншлэлийн уулзалтыг зохион байгуулж хэвшсэн байна. Төгсөгчдийн холбооны үйл ажиллагааг тогтмолжуулан эргэх холбоог сайжруулна.	10,000.0	Түншлэлийн уулзалтыг 2025-2027 онд Төгсөгчдийн уулзалтыг 2026-2028 онд	CA HT CHA
4.1.6. Хэвлэл мэдээллийн хэрэгслийг ашиглан байгууллагын талаарх олон нийтийн мэдлэг ойлголт, үнэлэмжийг дээшлүүлэх (Үндэсний телевиз, орон даяар гардаг телевизээр сайн ажиллаж амьдарч байгаа үе үеийн төгсөгчдийн тухай баримтат кино, ярилцлага)	Хийгдсэн баримтат кино, сургуулийн үнэлэмжийг дээшлүүлэхэд зориулан үйл ажиллагааг сурталчилсан мэдээ, нэвтрүүлгийн тоо	УБ хотод зохион байгуулагддаг уул уурхайн үзэсгэлэн яармагт тогтмол оролцдог. Мэдээ мэдээллийг пэйж хуудсаараа дамжуулан олон нийтэд хүргэдэг.	Сургуулийн үнэлэмж дээшилж, орон даяар гардаг телевизүүдээр үйл ажиллагаагаа тогтмол сурталчилдаг болсон байна. Төгсөгчдөөс амжилттай ажиллаж, амьдарч байгаа төгсөгчийн хөрөг нэвтрүүлэг хийсэн байна.	18,000.0	2027 онд	CA HT
Зорилт 4.2. Дотоод, гадаад хамтын ажиллагааны хүрээг өргөжүүлэх						
4.2.1. Хятад, ОХУ, Солонгос улсын уул уурхайн болон ижил төстэй сургалтын байгууллагуудтай хамтарсан сургалт, багш-оюутан солилцооны хөтөлбөр	Хамтарсан сургалтын хөтөлбөр Багш-оюутан солилцооны хөтөлбөр	2024 онд 14 багш, ажилтан БНСУ-ын 2 сургуулийн үйл ажиллагаатай танилцаж, санамж бичиг байгуулсан.	Багш-оюутан солилцооны хөтөлбөрт ОХУ-н Чита хотын Уул уурхайн ПТК-д 15 суралцагч, 2 мэргэжлийн			

			багшийн хамт 21 хоног хамрагдсан байна. БНХАУ-ын ӨМӨЗО-ны Ордос хот, Эрээн цавын Ажил мэргэжлийн сургуулиудтай хамтран ажиллах гэрээ байгуулах, МТХМЗҮ, УУА мэргэжлээр 4 багш, ХАБЭА-н ажилтан туршлага судлана. 2025-2028 онд багш, суралцагч солилцооны хөтөлбөрийг хэрэгжүүлж ажилласан байна.	14,106.2	2025-2028 онд	ЗАА СА ГХХАжилтан
4.2.2. Дотоодын их, дээд сургууль, Политехник коллежүүдтэй хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх	Гэрээ, санамж бичиг	Үндэсний Техникийн их сургуульд 2 багшийг бакалаврын түвшиний сургалтад хамруулж байна.	Үндэсний Техникийн их сургуульд 5 багшийг бакалаврын түвшиний сургалтад хамруулна. Хичээлийн жилийн туршид нийт 1 сарын цалинтай чөлөө олгож, дэмжлэг үзүүлсэн байна.	7,3550.0	2025-2028 онд	ЗАА СА Хүний нөөц
4.2.3. Олон улсын байгууллагуудтай холбоо тогтоож сайн дурын ажилтан, зөвлөх авах хүсэлтүүдийг тогтмол явуулах, авчрах, ажиллуулах	Сайн дурын ажилтан, зөвлөхийн тоо	-	Сайн дурын 1 ажилтан авч ажиллуулж, сургалт, хүмүүжлийн үйл ажилллагаа сайжирсан байна.	12,000.0	2026-2027 онд	ЗАА СА ГХХАжилтан
Зорилт 4.3. Төсөл, хөтөлбөр хэрэгжүүлэх нөхцөл боломжийг бүрдүүлэх						
4.3.1. ТМБС-ыг дэмжигч донор байгууллага, ОУ-ын төсөл	Донор байгууллагуудын		Дэвшилтэт технологийн	50,000.0	2026-2027 оны	ЗАА СА

хөтөлбөрийн газартай хамтран ажиллах	судалгаа Төсөл		сургалтын тоног төхөөрөмжийн санхүүжилтийг авч сургалтын орчныг сайжруулна.		хичээлийн жилд бүрэн хэрэгжсэн байна.	
4.3.2. СУЗ-ын дэргэд сургалт, үйлдвэрлэлийн зөвлөлийг байгуулах, үйл ажиллагааг тогтмолжуулах	Дүрэм журам Өөрийн үйл ажиллагааны орлого	-	Сургуулийн бренд болгон 1 нэр төрлийн бүтээгдэхүүний үйлдвэрлэлийг бий болгон өөрийн үйл ажиллагааны орлогыг нэмэгдүүлнэ.	20,000.0	2026-2027 онд	ЗАА,СА
Тав. Ерөнхий чиг үүргийн нэр: САНХҮҮ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТУУД						
Үндсэн чиг үүргийн нэр: <u>Үр дүнд суурилсан санхүүжилтийн механизмыг нэвтрүүлнэ.</u>						
<u>Зорилт 5.1. Төсөв санхүүгийн төлөвлөлт, хэрэгжилт</u>						
5.1.1. Төсвийн тухай хуулийн дагуу үйл ажиллагааг төлөвлөх, хуваарилах, хяналт тавих, хэрэгжүүлэх ажлыг зохион байгуулах	Батлагдсан төсөв. 3,945,487.8	Жил бүр төсвийг хувиарын дагуу зарцуулдаг. 2024 онд хичээл үйлдвэрлэлийн зардал гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн хүрээнд тодорхой хувиар нэмэгдсэн.	Батлагдсан нийт төсөв 3,945,487.0, цалин хөлс нэмэгдэл урамшуулал 2,924,151.0, нэг удаагийн тэтгэмж урамшуулал 4,500,0, мэргэжлийн болон техникийн боловсрол сургалтын хуулийн 16.1.3, 16.1.2-т заасны дагуу 6 болон 10 сарын үндсэн цалинтай тэнцэх хэмжээний мөнгөн тэтгэмж 74,534.0, тэтгэвэр тогтоолгоход олгох мөнгө 69,445.2, дотуур байр хоол хүнс 197,112.0, техникийн	Цалин сан нэмэгдсэн тохиолдолд төсвийн хувиарт өөрчлөлт орно.	2025-2028 он	ЗАА

			боловсрол сургалтын байгууллагын суралцагчийн санхүүжих дүн 1,260,611.2 төгрөгөөр зарцуулагдана.			
5.1.2. Мэргэжил тус бүрээр “Мэргэжлийн өөрийн өртгийн тооцоо”-г хийж, гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтийн тогтолцоонд шилжих	Техникийн боловсрол сургалтын байгууллагын суралцагчийн санхүүжих дүн- 1,762,703.4.	Засгийн газрын 2023 оны 12 дугаар сарын 27-ны өдрийн 466 дугаар тогтоолын 1 дүгээр хавсралтын дагуу 2024-2025 оны хичээлийн жилд суралцаж байгаа Техникийн боловсролын 1,5 жилийн сургалтын 1 дүгээр курсын 11 суралцагч 27,034,7 мянган төгрөг, 2 дугаар курсын 14 суралцагч 17,084.2 мянган төгрөг, 3 жилийн сургалтын 1 дүгээр курсын 56 суралцагч 204,540.0 мянган төгрөг, дугаар курсын 42 суралцагч 94,920.0 мянган төгрөг, 3 дугаар курсын 29 суралцагч 73,297.5 мянган төгрөг. Мэргэжлийн боловсролын 1 жилийн сургалтын 180 суралцагчийн 512,550.0 мянган төгрөг, 3 жилийн сургалтын 1 дүгээр курсын 114 суралцагч 306,147.0 мянган	Тавигдсан санхүүжилтыг хувиарын дагуу зарцуулна.	Батлагдсан төсөв	2025-2028 он	ЗАА

		төгрөг, 2 дугаар курсын 90 суралцагч 249,930.0 мянган төгрөг, 3 дугаар курсын 96 суралцагч 277,200.0 мянган төгрөг нийт 632 суралцагч 1,762,703,4 мянган төгрөгийн санхүүжилттэй.				
5.1.3. Дэмжих сангийн хөрөнгийг бүрдүүлэх, зарцуулах, хяналт тавих журмын дагуу бизнес төлөвлөгөө хийх	-	-	Бизнес төлөвлөгөөний дагуу үйл ажиллагаа явж, өөрийн үйл ажиллагааны санхүүжилтийн тогтолцоог бүрдүүлсэн байна.		2025-2028 он	ЗАА, СА
<u>Зорилт 5.2. Материаллаг баазыг нэмэгдүүлэх, ашиглалтыг сайжруулах</u>						
5.2.1. Стандартын шаардлагад нийцсэн Оюутны дотуур байрны зураг төсөл, төсвийг хийлгэж бариулах асуудлыг хөөцөлдөх	Зураг төсөл Төсөв	Суралцагчид 5 давхар орон сууцанд байрладаг	Зураг төсөл, төсөв хийгдсэн, баруулах хүсэлтээ өгсөн байна.	Төсвийн хөрөнгө	Жил бүр	ЗАА
5.2.2. Үйлдвэр сургалтын дадлагын тоног төхөөрөмж, багаж хэрэгслийн ашиглалтыг сайжруулах, шинэчлэх, үр өгөөжийг дээшлүүлэх	Сургалтын орчин Өмч хамгаалах комиссын хяналт	Тоног төхөөрөмжийн эвдрэл гэмтлийг мэдээлэх, засварлах, хянах механизм дутагдалтай.	Дугуй засварын цех шинээр байгуулж, дадлага хийж эхэлсэн байна.		2025 оны 2, 3 дугаар улирал	ЗАА, СА
5.2.3. Сургуулийн дотор орчин, гадаад орчныг стандартын шаардлагад нийцэхүйц болгон засварлах, тохижуулах, орчныг сайжруулах	Эд хөрөнгийн бүрэн бүтэн байдал Эрүүл, аюулгүй орчин	Төсөв мөнгөний хүрэлцээ муу.	Сургуулийн орчин стандарт шаардлагад нийцсэн байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	ЗАА
6. ПТК-ын дотуур байр, хичээлийн байр, лаборатори дадлагын газруудын сантехникийн их засвар хийх	Аймаг орон нутгийн санхүүжилт	Сүмбэр сумын хөрөнгө оруулалтаар 80 сая төгрөг шийдсэн боловч төсөвт өртөг хүрээгүй буцаагдсан.	Аймгийн ИТХ-аар шийдвэрлүүлэх ажлыг зохион байгуулж, бүрэн засварласан байна.	120,000,0	2025-2027 онд	ЗАА
7. ПТК-ын дотуур байрны их засвар хийх	Улсын төсвийн санхүүжилт	2008 оноос хойш засвар хийгдээгүй.	Боловсролын яаманд холбогдох төсөв тооцоог	300,000,000.0	2025-2028 онд	ЗАА

			хүргүүлж, шийдвэрлүүлэх ажлыг эхлүүлсэн байна.			
8. ПТК-ийн хичээлийн болон лаборатори дадлагын газруудын гадна, дотоод их засвар хийх	Улсын төсвийн санхүүжилт	2012 оноос хойш засвар хийгдээгүй.	Боловсролын яаманд холбогдох төсөв тооцоог хүргүүлж, шийдвэрлүүлэх ажлыг эхлүүлсэн байна.	250,000,000.0	2025-2028 онд	3АА
9. ПТК-ийн сургалтын байруудын дээврийн ажлыг шинээр хийх	Улсын төсвийн санхүүжилт	2008 оноос хойш засвар хийгдээгүй.	Боловсролын яаманд холбогдох төсөв тооцоог хүргүүлж, шийдвэрлүүлэх ажлыг эхлүүлсэн байна.	260,000,000.0	2025-2028 онд	3АА
10. Багш ажилчдын байр, дотуур байрны цахилгааны 380ВТ -ын шугам татах	Улсын төсвийн санхүүжилт	2008 оноос хойш засвар хийгдээгүй.	Боловсролын яаманд холбогдох төсөв тооцоог хүргүүлж, шийдвэрлүүлэх ажлыг эхлүүлсэн байна.	8,000,000.0	2025-2028 онд	3АА

Зорилт 5.3 Төсөв, санхүү, эд хөрөнгийн хяналтыг сайжруулах

5.3.1. Сургуулийн төсөв, санхүүгийн үйл ажиллагаанд аудит, хөндлөнгийн хяналт шинжилгээг тогтмол хийлгэх	Аудитын дүгнэлт	2023 оны Аудитын дүгнэлтээр өөрчлөлтгүй дүгнэлт авсан.	Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажилласан байна. Өөрчлөлтгүй дүгнэлт авсан байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	3АА
5.3.2. Байгууллагын эд хөрөнгийн тооллогыг чанартай хийж бүртгэл, хяналтыг сайжруулах, өмч хамгаалах комиссын хурлыг тогтмолжуулах, эд хөрөнгийн хариуцлагыг сайжруулах	Эд хөрөнгийг зориулалтын дагуу ашиглаж байгаа эсэх Бүртгэгдээгүй эд хөрөнгө Өмч хамгаалах комиссын ажиллах журмын хэрэгжилт	Өмч хамгаалах комисс тогтмол хуралддаггүй.	Эд хөрөнгийн ашиглалт, хамгаалалт сайжирсан байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	3АА

Зургаа. Ерөнхий чиг үүргийн нэр: **СУРАЛЦАГЧДАД ЧИГЛЭСЭН ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ХӨГЖЛИЙН ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТУУД**

Үндсэн чиг үүргийн нэр: Суралцагчдын хөгжих, дэмжих үйлчилгээг нэмэгдүүлнэ

Зорилт 6.1. Суралцагчийн хөгжилд чиглэсэн үйл ажиллагааг өргөжүүлэх

6.1.1. Суралцагчдад чиглэсэн үйлчилгээний бодлого, чанарыг сайжруулж, төрлийг чанаржуулах	Үйлчилгээний нэр төрөл	Суралцагчдад чиглэсэн үйлчилгээний бодлого тодорхойгүй.	Хүүхэд хамгааллын бодлого, түүний хэрэгжилтийг хангах, суралцагчдад үзүүлэх эрүүл мэнд, хөгжил, хамгаалал, оролцооны эрхүүд хангагдах нөхцөл бүрдсэн байна.	Хүүхэд хамгааллын төсвийг жил бүрийн төсөвт тусгаж, шийдвэрлэх	Жил бүр	ЗАА, СА
6.1.2. Тусгай хэрэгцээт болон хөгжлийн бэрхшээлтэй суралцагчийн хэрэгцээг үнэлж, түүнд нийцсэн нөөцийг боломжит байдлаар бүрдүүлэх, суралцахуйг дэмжих, суралцахуйн орчныг бүрдүүлэх	Боловсролын тэгш хамран сургах бодлогыг хэрэгжүүлэх Суралцахуйн түгээмэл загварт суурилсан сургалтыг хэрэгжүүлэх бодлого	Тэргэнцэртэй хүний зам байгаа. Бусад орчин бүрдээгүй.	Багш нарыг дохионы хэлний сургалтад 100 хувь хамруулсан байна. Тэргэнцэртэй хүний ариун цэврийн өрөөг хичээлийн төв байр, лабораторид тус тус 1-ийг байгуулсан байна. Сонсголын бэрхшээлтэй суралцагчдад зориулсан урсдаг электрон самбарыг байршуулах.	43 багш Батлагдсан төсөв Төр болон ОУБ-ын хандив	2025-2026 онд	ЗАА, СА НА
6.1.3. Номын сангийн хүртээмжийг нэмэгдүүлж, үйлчилгээний хэлбэрийг суралцагчдад хялбар ашиглах ялангуяа цахимаар унших боломжийг бүрдүүлэх	Суудлын тоо Мэргэжлийн номын тооны өсөлт Цахим ном	Суудлын тоо 35. Номыг цахим хэлбэрт тасралтгүй оруулж байна.	Суудлын тоог нэмэгдүүлж, 100-д хүргэнэ. 2024 он хүртэлх номын цахимжилт 100 хувь.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	ЗАА, СА
6.1.4. Спорт, урлаг, хүмүүжлийн ажлыг тогтмолжуулж, суралцагчдын сурлагын амжилт, ололтыг сайшаах дэмжих зорилгоор	Спорт, урлаг, хүмүүжлийн ажил	Спортын тэмцээнүүд хуваарийн дагуу явагддаг.	Спортын сонгон дугуйлангийн тоог нэмэгдүүлж, тэмцээн	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	ЗАА, СА

журмыг шинэчлэх, хэрэгжүүлэх			уралдааныг жил бүр уламжлал болгон зохион байгуулсан байна. Соёл урлагийн уралдаан, төрөл бүрийн арга хэмжээг хуваарийн дагуу зохион байгуулсан байна. Хичээлээс гадуурх сургалт, хүмүүжлийн ажлыг төлөвлөж, хэрэгжүүлсэн байна. Амьдрах ухааны сургалтыг сургалтын хөтөлбөрт оруулсан байна.			
6.1.5. Суралцагчдын цахим хэрэглээтэй холбоотой цахим спорт, мэргэжлийн ур чадвар, техник технологийг судлан суралцагчдын дунд зохион байгуулах	Мэргэжлийн ур чадвар өсөлтийн үзүүлэлт	Техник сэтгэлгээг хөгжүүлэх уралдаан тэмцээн дутагдалтай байна.	Уралдаан тэмцээний тоо	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	ЗАА, СА
6.1.6. Оюутан суралцагчдын бүтээлийн сангийн танхим байгуулж ур чадварын сурталчлах	Бүтээлийн сан	-	Мэргэжил сурталчлах танхимтай болсон байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	ЗАА, СА
Зорилт 6.2. Суралцагчийг дэмжих, оролцоог сайжруулахад чиглэсэн үйл ажиллагааг өргөжүүлэх						
6.2.1. Мэргэжлийн чиг баримжаа, хөдөлмөр зуучлалын төв	Элсэгчийн тоо Оюутны хөдөлмөр зуучлалын төв	Элсэлтийн сурталчилгааг хийдэг ч МЧБО үйл ажиллагааг дутмаг хийдэг.	Элсэгчийн тоо. Оюутны хөдөлмөр зуучлалын төвөөр үйлчлүүлсэн тоо.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	ЗАА, СА
6.2.2. Орон нутгийн түншлэгч, сонирхогч байгууллагуудтай хамтран хүүхдийн эрхийг хамгаалах, бие бялдрын зөв төлөвшил бий болгох арга хэмжээг зохион байгуулах	Арга хэмжээний тоо	МУЗН-ийн аврах бүлгэм	Арга хэмжээний тоо	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	ЗАА, СА

6.2.3. Суралцагчид болон төгсөгчдийн өөрийн удирдлагын байгууллагын хамтын ажиллагааг өргөжүүлэх, ажлын уялдаа, үр өгөөжийг сайжруулах	Чойр ПК төгсөгчдийн холбоо	Төгсөгчдийн анхдугаар уулзалт, нөхөрсөг тэмцээн	Төгсөгчдийн холбооны 2 дугаар уулзалтыг зохион байгуулсан байна. Төгсөгчдийн уулзалт-нөхөрсөг тэмцээнийг жилд 1 удаа уламжлал болгон зохион байгуулсан байна.	Батлагдсан төсөв Төгсөгчдийн хандив	2026 онд	3АА, СА
6.2.4. Оюутан суралцагчдын чөлөөт цагаа зөв өнгөрөөх, хөгжих орчин бүрдүүлэх	Оюутан, сурагчдын хөгжлийн хөтөлбөр		“Оюутны хөгжлийн төв” байгуулсан байна. Спорт, урлаг зааланд оюутнууд тоглох цагийг нэмэгдүүлж, 7 хоногт хичээлээс гадуурх үйл ажиллагаанд 4 цаг, сонгон дугуйлан хичээллүүлэхэд 8 цаг, зааланд тоглоход 8 цаг хуваарилж өгч ашиглалтыг сайжруулсан байна.	Батлагдсан төсөв	2025-2026 оны хичээлийн жилд	3АА, СА
6.2.5. Эрүүл мэндийг хамгаалах хөтөлбөр, урьдчилан сэргийлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх	Хөтөлбөр	Эрт илрүүлгийн үзлэг оношлогоонд бүх багш, ажилтан хамрагдсан.	Гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилтэнд шилжиж, эрүүл мэндийн зардал тусгагдаж, бүх багш, ажилтанууд эрүүл мэндийн нарийн мэргэжлийн үзлэгт хамрагдсан байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	3АА, СА
6.2.6. Энтрепренёр шип, өөрөө өөртөө ажлын байр бий болгох боломжийг нэмэгдүүлэн, төгсөгчдийг чиглүүлэх, дэмжих	Энтрепренёр шип хөтөлбөр	9 төсөл бичиж нийт 30 гара сая төгрөгийн санхүүжилт авсан.	Гарааны бизнес болгон өөртөө ажлын байр, хамтран гарааны	Төсөл хөтөлбөрийн санхүүжилтээр	Жил бүр	3АА, СА

үйл ажиллагааг сайжруулж, гарааны компани эрхлэх нөхцөлийг бүрдүүлэх			бизнес эхлүүлэх төсөл хөтөлбөр бичих мэдлэг чадварт сурган мэргэжлийн багаар 2-3 гарааны бизнестэй болсон байна.			
Долоо. Ерөнхий чиг үүргийн нэр: ЧАНАРЫН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТОГТОЛЦООНЫ ХЭРЭГЖИЛТИЙГ ХАНГАХ ЗОРИЛГО, ЗОРИЛТУУД						
Үндсэн чиг үүргийн нэр: Чанарын бодлого, зорилго зорилтуудыг хэрэгжүүлж сонирхогч талуудын хэрэгцээг бүрэн хангана.						
Зорилт 7.1. Хяналт үнэлгээний тогтолцоог бүрдүүлэх үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх						
7.1.1. Төрийн байгууллагуудын дотоод үйл ажиллагааны удирдлагын нэгдсэн систем /erp.e-mongolia.mn/	Ашиглалтын хувь	Албан бичиг хүлээж авах, явуулах, тайланг илгээх, ирцийн бүртгэл, дотоод чат зэрэгт ашиглаж байна.	ERP системийг байгууллагын хэмжээнд бүрэн нэвтрүүлсэн байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	ЗАА
7.1.2. Байгууллагын дотоод хяналт шинжилгээ, мониторингийн дүрэм журмыг боловсруулах, төлөвлөх	Шалгуур үзүүлэлт Нэгдсэн төлөвлөгөө		Ажлын гүйцэтгэл, бодит үнэлгээ, урамшууллын шударга зарчим хэрэгжсэн байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	33 Дотоод хяналт Хүний нөөц
7.1.3. Үр дүнд чиглэсэн төлөвлөлт, зохион байгуулалт, хяналт шинжилгээ, үнэлгээ бүхий удирдлагын нэгдмэл тогтолцоог бүрдүүлэх	Төлөвлөлт Гүйцэтгэл Тайлагналт Урамшууллын оновчтой систем	Төлөвлөлт, тайлагналт оновчтой бус. Урамшууллын систем тодорхойгүй.	Ажлын бодит үр дүн Нийт ажиллагсдын сэтгэл ханамж 100 хувь.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	33
Зорилт 7.2. Чанарын менежментийн тогтолцоог үнэлэх шалгуур үзүүлэлтэд чиглэсэн үйл ажиллагааг хэрэгжүүлэх						
7.2.1. Байгууллагын “Чанарын бодлого” бодлогын баримт бичгийг хэрэгжүүлж ажиллах	Чанарын бодлогын хэрэгжилт	Шинээр боловсруулагдаж байгаа.	Чанарын менежментийн тогтолцоо хэрэгжүүлж, хэвшсэн байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	33 ISO баг
7.2.2. Сургуулийн хэмжээнд зөрчил, үл тохирлыг илрүүлэх, түүний дагуу авсан арга хэмжээг хянах, дахин гарахаас сэргийлэх, тасралтгүй сайжруулалтын тогтолцоог бүрдүүлэх	Үл тохирлыг илрүүлэх ойлголт Залруулах арга хэмжээг ойлгосон байдал	Нэгдсэн ойлголтгүй. Томоохон зөрчлийг цаг тухайд нь залруулж хэвшсэн.	Зөрчил, үл тохирол багасна. Сайжруулалтын тогтолцоо бүрдсэн байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	33 ISO баг
7.2.3. Байгаль орчинд ээлтэй, эрүүл аюулгүй орчинд сурч, ажиллаж	Сайн боловсруулсан судалгаа	Багш, ажилчид, суралцагчдаас сэтгэл	Багш, ажилчид, суралцагчдын	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	33 Судалгаа,

байгаа эсэх суралцагч, багш, ажилтны сэтгэл ханамжийг тодорхойлох	Дүн шинжилгээ	ханамжийн судалгааг авч нэгтгэж ажилладаг.	сэтгэл ханамж өндөр болсон байна.			шинжилгээний баг
7.2.4. Багш, ажилтны мэдлэг, чадвар, хандлагыг тодорхойлох чадамж, гүйцэтгэлийн үнэлгээ, багшийг үнэлсэн суралцагчдын үнэлгээнд дүн шилжилгээ хийх	Багшийг үнэлэх шалгуур үзүүлэлт Сайн боловсруулсан судалгаа Дүн шинжилгээ	Нарийн тодорхойлж байгаагүй.	Багшийн мэргэжлийн тасралтгүй хөгжих боломж бүрдсэн байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	33 Судалгаа, шинжилгээний баг
7.2.5. Мэргэжлийн ур чадвартай, зөв хандлага бүхий суралцагчийг бэлтгэх буй эсэхийг тодорхойлох, улирал, төгсөлтийн үнэлгээ, ажил эрхлэлт, ажлын байран дээрх өсөлтийг тодорхойлох	Гарааны, явцын, төгсөлтийн үнэлгээ Дүн шинжилгээ Ажлын байран дээрх гарааны болон тодорхой хугацааны дараах өсөлтийг үнэлэх	Суралцагчдын ерөнхий эрдмийн хичээлийн гарааны болон явцын, төгсөлтийн үнэлгээнд анализ хийдэг. Ур чадварын явцын болон төгсөлтийн үнэлгээ хийдэг.	Мэдлэг, ур чадварын өсөлтийн анализыг хийж хэвшсэн байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	33 Судалгаа, шинжилгээний баг
7.2.6. Ажил олгогч, түншлэгч байгууллагуудтай олон талт хамтын ажиллагааг өргөжүүлж санхүүжилт, хамтыг ажиллагааг өргөжүүлж, дэмжлэг авсан байдлыг үнэлэх	Хамтын ажиллагааны гэрээ, санамж бичиг Санхүүжилт, дэмжлэг Гэрээний дүгнэлт	Дадлагаас бусад чиглэлээр хамтын ажиллагаа дутмаг.	Харилцан ашигтай хамтын ажиллагааг хэрэгжүүлсэн байна.	Батлагдсан төсөв	Жил бүр	33 Судалгаа, шинжилгээний баг

8.1. Стратегийн замын зураг

ЭРХЭМ ЗОРИЛГО			
APACC-д магадлан итгэмжлэгдсэн. Дэвшилтэт техник, технологи, инновацыг сургалт-үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэгч Үндэсний жишиг политехник коллеж болно.			
ЗОРИЛТЫН ЧИГЛЭЛ			
1. Удирдлага, зохион байгуулалтын менежментийг сайжруулах 2. Сургах ба сурах үйл ажиллагааны чанар, хүртээмжийг дээшлүүлэх 3. Нийгмийн түншлэлийн хүрээг өргөжүүлэх, хосмог сургалтыг нэвтрүүлэх 4. Хүний нөөц, дэвшилтэт технологи, инновац хөгжүүлэлт 5. Санхүү, эдийн засаг, үр дүнд суурилсан санхүүжилтийн механизмыг хэрэгжүүлэх 6. Хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх замаар зах зээлд эзлэх өрсөлдөх чадавхыг өсгөх 7. Суралцагчдын хөгжлийг дэмжих, нийгмийн хамгааллын үйлчилгээг өргөжүүлэх			
САНХҮҮ, ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ			
Гүйцэтгэлд суурилсан санхүүжилт	Гадаад, дотоодын төсөл, хөтөлбөр	Хамт олонд түшиглэсэн үйл ажиллагааны орлого	Дэвшилтэт техник технологи
УДИРДЛАГА, ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТ, ХҮНИЙ НӨӨЦИЙН ТӨЛӨВ БАЙДАЛ			
PDCA менежмент	Мэдлэг, инновац хөгжүүлэлт	Гүйцэтгэл, үр дүнд суурилсан санхүүжилт	Мэргэшлийн түвшнийг тодорхойлогч
ҮР ДҮНГИЙН ҮНДСЭН ҮЗҮҮЛЭЛТ			
Эко сургууль		Дэвшилтэт техник, технологи, инновацыг сургалт-үйлдвэрлэлд нэвтрүүлэгч	

8.2. Стратеги: менежментийн нэвтрэлт, (хэрэгцээ)

МЕНЕЖМЕНТИЙН ЧИГЛЭЛҮҮД		Удирдлага, төлөвлөлт	Сургах ба сурах үйл ажиллагаа	Нийгмийн түншлэл	Хүний нөөц	Материаллаг бааз, техник технологи	Санхүү, эдийн засаг	Нийгмийн хамгаалал
1	Төлөвлөлт							
1.1	Стратегийн удирдлага							
1.2	Хөтөлбөрийн удирдлага							
1.3	Төслийн удирдлага							
1.4	Маркетингийн удирдлага							
1.5	Брэндийн удирдлага							
1.6	Мэдлэг, инновацын удирдлага							
1.7	Харилцаа хамтын ажиллагааны удирдлага							
1.8	Гэрээний удирдлага							
1.9	Эрсдэлийн удирдлага							
1.10	Шийдвэр гаргалтын удирдлага							
2	Зохион байгуулалт							
2.1	Системийн удирдлага							
2.2	Үйлдвэрлэл үйл ажиллагааны удирдлага							
2.3	Амьдралын мөчлөгийн удирдлага							
2.4	Сүлжээний удирдлага							
2.5	Технологийн удирдлага							
2.6	Олон нийтийн харилцааны удирдлага							
2.7	Хэрэглэгчийн харилцааны удирдлага							
2.8	Хөрөнгө оруулалтын удирдлага							
2.9	Мэдээлэл технологийн удирдлага							
2.10	Логистик удирдлага							
3	Манлайлал							
3.1	Чадамжийн удирдлага							
3.2	Хүний нөөцийн удирдлага							
3.3	Суралцагч байгууллагын удирдлага							
3.4	Мэдлэгийн удирдлага							
3.5	Ур чадварын удирдлага							
3.6	Стрессийн удирдлага							
3.7	Хувь хүний удирдлага							
3.8	Карьер удирдлага							
3.9	Багийн удирдлага							
3.10	Санал гомдлын удирдлага							
4	Хяналт							
4.1	Засаглалын удирдлага							
4.2	Бүтээмжийн удирдлага							
4.3	Гүйцэтгэлийн удирдлага							
4.4	Чанарын удирдлага							
4.5	Санхүүгийн удирдлага							
4.6	Өртөг зардлын удирдлага							

Ес. Стратегийн удирдлага, хяналт үнэлгээ

9.1. Удирдлага, хяналт, үнэлгээ

Сургуулийн бүтэц, зохион байгуулалтыг чиг үүргийн хүрээнд сайжруулах нь энэхүү стратеги төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх угтвар нөхцөл болох юм. Сургалтын алба, тэнхимийн оролцоотойгоор үйл ажиллагааны хөтөлбөрүүдэд түшиглэн дунд болон богино хугацааны төлөвлөгөөг нарийвчлан боловсруулж, биелэлтийг хангаж ажиллана. Стратегийн удирдлага нь дараах 2 иж бүрдэлтэй байна.

1. Стратегийн нэгдсэн төлөвлөгөө (5 жил)
2. Үйл ажиллагааны төлөвлөгөө (1 жил)

Дээрх хоёр хугацааны төлөвлөлтийг төслийн удирдлагын арга зүйгээр хэрэгжүүлэх бодлого баримталж ажиллана. Стратегийн төлөвлөгөөний зорилго зорилтуудыг алба, тэнхим, хувь хүний гүйцэтгэлийн шалгуур үзүүлэлтүүдийг жилийн хугацааны төлөвлөлтөд нарийвчлан тусгана.

Сургуулийн захиргаанаас стратеги төлөвлөгөөний хүрээнд алба, тэнхимийг бодлогын удирдлагаар хангаж, стратегийн үйл ажиллагааны хөтөлбөрүүдэд үндэслэн жил бүр алба, тэнхимүүдийн хоорондын үйл ажиллагааг уялдуулан хэрэгжүүлнэ.

Стратеги төлөвлөгөө, түүнтэй холбогдох хөтөлбөр, төслүүдийг боловсруулах ажлыг шуурхай удирдлагаар хангаж, хэрэгжилтийн хяналт-шинжилгээ, үнэлгээний чиг үүргийг албаны менежер, хяналт шинжилгээ, үнэлгээний менежер захирлын өмнө хариуцан ажиллана.

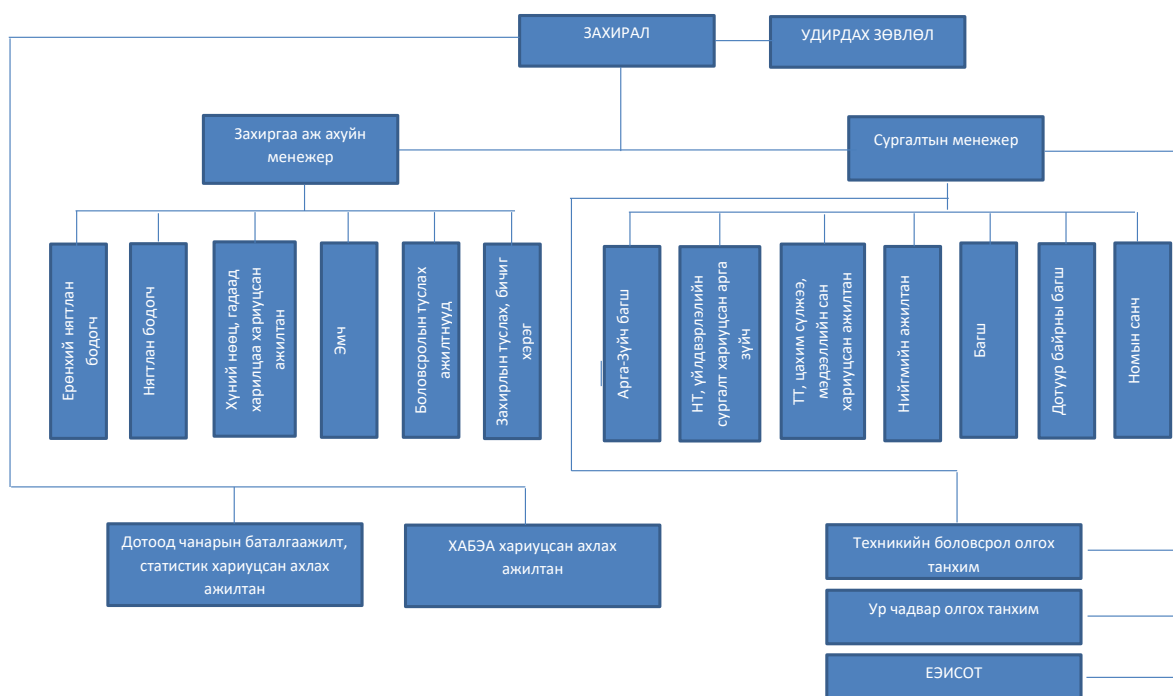
9.2. Хөгжлийн зорилго, зорилтыг хэрэгжүүлэх бүтэц

Стратегийн төлөвлөгөөг 2024-2028 онуудад хэрэгжүүлэхийн тулд удирдлагын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, бүтэц, орон тоонд өөрчлөлт оруулах асуудлыг стратеги төлөвлөгөөний зорилго, зорилтын хэрэгжилтийн цар хүрээнээс хамаарч шаардлагатай тохиолдолд сургуулийн удирдах зөвлөлийн хурлаар хэлэлцүүлэн БШУЯ-наас батлагдсан тооны хүрээнд стратеги төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх боломжийг бүрдүүлнэ.



Хөдөлмөр, нийгмийн хамгааллын сайдын
2020 оны А/65 дугаар тогтоол

Уул уурхайн жишиг сургууль Говьсүмбэр аймаг дахь
Политехник коллежийн бүтэц



Арав. Стратегийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх үеийн эрсдэл

10.1. Гадаад, дотоод орчны эрсдэлийн үнэлгээ

Стратеги төлөвлөгөө боловсруулах баг судалгааны арга зүйн хувьд бодлогын орчинд баримтын судалгаа, стратегийн бэлэн байдлын судалгаа, байгууллагын менежментийн чадамжийг тодорхойлох судалгаа, асуудлын ба зорилгын модны шинжилгээ, SWOT шинжилгээ, мексоны шинжилгээ, экспертийн шинжилгээ, эрсдэлийн нөлөөллийн шинжилгээ зэргийг ашиглаж ажлын байран дахь ажиглалт ба ярилцлагын арга болон харьцуулан жиших, задлан шинжлэх, нэгтгэн дүгнэх аргуудыг хэрэглэсэн.

Судалгааны ажлыг хийж гүйцэтгэснээр байгууллагын төлөв байдалд шинжилгээ, оношилгоо хийх, үнэлгээ өгөх, удирдлагын шийдвэр гаргах, стратегийн төлөвлөгөө боловсруулахад тус дөхөм болохуйц суурь мэдээллийн сан үүссэн болно. Эдгээрийг үйл ажиллагааны төлөвлөгөө боловсруулахад ашиглах болно.

Гадаад орчны эрсдэлийн үнэлгээ

Байгууллагын гадаад орчны шинжилгээ нь тухайн байгууллагын үйл ажиллагаанд шууд ба шууд бус нөлөөллийг үзүүлдэг улс төр, эдийн засаг, нийгэм, хүн ам зүй, байршил гадаад хүчин зүйлүүдийн нөлөөллийн ойлголтуудыг хамарч тодорхойлсон.

№	Гадаад орчноос нөлөөлөх хамгийн аюултай 5 бэрхшээл	Үнэлгээ*
1	Үр дүн, бүтээмжид суурилсан цалин, урамшууллын тогтолцоо сул	6
2	Мэргэжлийн багш, мэргэшсэн боловсон хүчнийг алдах эрсдэл байна	7
3	Эрдэм шинжилгээ, инновац, үйлдвэрлэлийн нэгдсэн хөтөлбөр байхгүй, бүтээлийн хөгжүүлэлт, дата мэдээллийн сан хөгжөөгүй	7
4	Инновац, шинэ санаа, мэдлэгийг хөгжүүлэх санхүүгийн боломж муу	7
5	Шинэ санаа бүтээлийн талаарх маркетинг, олон нийтэд түгээн дэлгэрүүлэх ажил дутмаг	6
Гадаад орчны эрсдэлийн дундаж үнэлгээ		6,6

Дотоод орчны эрсдэлийн үнэлгээ

Байгууллагын дотоод орчны шинжилгээ нь тухайн байгууллагын орц буюу бүх төрлийн нөөцүүд, зохион байгуулж буй үйл ажиллагаа, гарц буюу бүтээгдэхүүн, үйлчилгээ, удирдлага, зохион байгуулалт, менежментийн чадамж зэрэг ойлголтуудыг хамарч тодорхойлсон.

№	Дотоод орчны хамгийн сул 5 хүчин зүйлс	Үнэлгээ*
1	Нийгмийн түншлэлийн хамтын ажиллагаа сул, салбарын уялдаа холбоо байхгүй, мэргэжлийн холбоод, зөвлөл хоорондын уялдаа хангалтгүй.	6
2	Хөндлөнгийн магадлан итгэмжлэл, дотоод чанарын баталгаажилтын тогтолцоо бүрдээгүй	9
3	Уурхай, аж ахуй нэгжүүдэд чадварлаг багш нараа алдах	6
4	Багш нарын нийгмийн асуудлыг оновчтой шийдээгүй тохиолдолд мэргэжлийн өндөр чадвартай багш нар тогтвор суурьшилтай ажиллахгүй байх	7
5	Багш нарын нийгмийн асуудлыг оновчтой шийдээгүй тохиолдолд мэргэжлийн өндөр түвшинтэй багш нар тогтвор суурьшилтай ажиллахгүй байна.	9
Дотоод орчны эрсдэлийн дундаж үнэлгээ		7,3

Урт болон дунд хугацааны төлөвлөгөөг хэрэгжүүлэх явцад доор дурдсан гадаад орчны аюул, бэрхшээл болон дотоод орчны сул талаас эрсдэл тооцохдоо доорх эрсдэлийн менежментийн матрицын аргачлалыг ашигласан.

Эрсдэлийн менежментийн матриц

6-Шийдэж болохуйц	8-Шийдэл хүнд	9-Шийдэл хүнд
3-Боломжтой	5-Шийдэж болохуйц	7- Шийдэл хүнд

1- Боломжтой	2- Боломжтой	4-Шийдэж болохуйц
--------------	--------------	-------------------

10.2. Эрсдэлийн хариу үйлдлийн төлөвлөлт

Стратеги төлөвлөгөө боловсруулах хүрээнд сургуулийн үйл ажиллагаанд шууд ба шууд бус нөлөөлөх микро, макро орчны шинжилгээ хийх, дотоод орчны судалгааг гүйцэтгэж, менежментийн чадамжийн шинжилгээ хийх, орчны нөхцөл байдалд үнэлгээ өгч боломж, бэрхшээл, давуу болон сул талуудыг тодорхойлох, нөлөөллийг тодорхойлсны үндсэн дээр нэгдсэн дүгнэлт гаргаж стратегиудын шийдлийг тодорхойлох зорилтыг дэвшүүлэн ажилласан.

Эрсдэлийн үнэлгээний нэгтгэл

№	Эрсдэл	ҮНЭЛГЭЭ
1	Гадаад орчны эрсдэлийн дундаж үнэлгээ	6,6
2	Дотоод орчны эрсдэлийн дундаж үнэлгээ	7,3
3	Эрсдэлийн нэгдсэн дундаж үнэлгээ	6,9

Хүснэгтээс үзвэл, Гадаад орчны эрсдэлийн дундаж үнэлгээ нь 6,6 дотоод орчны эрсдэлийн дундаж үнэлгээ нь 7,3 гэсэн оноогоор илэрхийлэгджээ. Дотоод орчны эрсдэл нь гадаад орчны эрсдэлээс 0,6 оноогоор илүү байна.

Эрсдэлийн нэгдсэн дундаж үнэлгээнээс харахад **динамик эрсдэлийн ангилалд** багтаж байна. Динамик эрсдэлтэй байгаа нь сургуулийн хөгжлийн стратегийн хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны сургуулийн хамт олны хүсэлт тэмүүллийн нөлөөлөл их байгааг харуулж байна.

Арван нэг. Санхүүгийн нөөц

Стратеги төлөвлөгөөнд тусгагдсан зорилго, зорилтуудыг ханган ажилласны үр дүнд сургалцагчдын тоог дараах байдлаар нэмэгдүүлэх боломж байна.

Суралцагчдын өсөлтийн прогноз (5 жилээр)

ҮЗҮҮЛЭЛТ	2024	2025	2026	2027	2028
МБС сурагч					
ТМБ-н хөтөлбөрийн оюутан					
Насанд хүрэгчдийн сургалт					
Үнэлгээ-гэрчилгээжүүлэлт					
Мэргэжил дээшлүүлэх, давтан сургалт					
ХЭДС болон бусад захиалгат төлбөрт сургалт					

Арван хоёр. Сургуулийн үйл ажиллагааны орлогын өсөлтийн хувь хэмжээ

Стратегийн төлөвлөгөөг хэрэгжүүлсний үр дүнд орж ирэх орлогын төсөөлөл болон хөгжлийн зорилгыг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай зарцуулалтыг хувьчлан тооцлоо.

Хөгжлийн зорилгыг хэрэгжүүлэх санхүүжилтийн хувь хэмжээний төсөөлөл (5 жилээр)

№	Стратегийн хөгжлийн зорилго	2025	2026	2027	2028	2029
1	Удирдлага, зохион байгуулалтын менежментийг сайжруулах	3%	3%	3%	3%	3%
2	Сургах ба сурах үйл ажиллагааны чанар, хүртээмжийг дээшлүүлэх	60%	50%	50%	50%	50%
3	Нийгмийн түншлэлийн хүрээг өргөжүүлэх	5%	5%	5%	5%	5%
4	Хүний нөөцийн хөгжил, чадамжийг дээшлүүлэх	5%	5%	5%	5%	5%
5	Санхүү, эдийн засаг, үр дүнд суурилсан санхүүжилтийн механизмыг нэвтрүүлэх	5%	5%	5%	5%	5%
6	Хамтын ажиллагааг хөгжүүлэх замаар зах зээлд эзлэх өрсөлдөх чадавхыг өсгөх	10%	20%	20%	20%	20%
7	Суралцагчдын хөгжлийг дэмжих, нийгмийн хамгааллын үйлчилгээг нэмэгдүүлэх	5%	5%	5%	5%	5%